

UCHWAŁA NR VIII/140/15
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 29 kwietnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2012 - 2014” za 2014 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) w wykonaniu uchwały nr XXVI/594/12 Rady Miasta Katowice z dnia 12 września 2012 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2012-2014”

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2014 roku „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2012-2014”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
„GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2012 – 2014”
ZA 2014 ROK**

Spis treści

Priorytet 1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina.....	3
Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych służące przywróceniu rodzinie zdolności wykonywania tych funkcji.	3
Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie infrastruktury i dostępności do usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.....	4
Cel szczegółowy nr 3: Rozwój prorodzinnych form opieki nad dzieckiem.	8
Priorytet 2. Zabezpieczenie socjalne rodziny.	8
Cel szczegółowy nr 1: Dostarczanie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.....	8
Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie aktywności własnej i umiejętności zaspokajania potrzeb rodziny.	13
Priorytet 3. Edukacja podstawą rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności dziecka	16
Cel szczegółowy 1: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	16
Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.	17
Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.	18
Priorytet 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.	18
Cel szczegółowy 1: Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.	18
Cel szczegółowy nr 2: Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.	22
Priorytet 5. Bezpieczeństwo i patologie społeczne.	36
Cel szczegółowy nr 1: Doskonalenie systemu reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	36
Cel szczegółowy nr 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.	40
Potrzeby na 2015 rok związane z realizacją programu.....	51

Priorytet 1. Prawidłowo funkcjonująca rodzina.

Cel szczegółowy nr 1: Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych służące przywróceniu rodzinie zdolności wykonywania tych funkcji.

Zadanie 1. Objęcie rodziny systemem wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego.

Rodziny z problemami opiekuńczo - wychowawczymi od wielu lat stanowią jedną z najbardziej licznych grup klientów Ośrodka. Aktywne wspieranie rodziny związane jest z wykorzystaniem przez pracowników Ośrodka różnorodnych metod i narzędzi pracy, mieszczących się w katalogu indywidualnej, grupowej oraz środowiskowej pracy socjalnej.

Bogate doświadczenie pracowników Ośrodka w pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi wskazuje na potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy. Większe zaangażowanie osoby pomagającej może być jednym z warunków osiągnięcia sukcesu w pracy z rodziną. Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w dużej mierze prowadzona była przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Dodatkową formą wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest usługa asystenta rodziny. Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent rodziny koncentrował się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny, pomocy w przełamaniu oporu i pobudzaniu aktywności wszystkich członków rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodzin oraz wsparcia środowiska lokalnego. Rodziny mogły także korzystać z bogatej oferty wsparcia specjalistycznego realizowanej w formie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, terapii i mediacji. Ponadto mogły również brać udział w oferowanych przez Ośrodek programach zwiększających kompetencje wychowawcze oraz w spotkaniach grup wsparcia dla rodzin.

Informacja o działaniach Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych MOPS w zakresie pracy z rodzinami wychowanków:

Realizowane zadania miały na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. W tym zakresie w świetlicach i klubach realizowano następujące zadania:

- bieżący monitoring zaspakajania podstawowych potrzeb socjalno-bytowych dziecka,
- pracę z rodziną nastawioną na przewyższanie trudności opiekuńczo – wychowawczych,
- działania na rzecz integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- pomoc w przewyższaniu sytuacji kryzysowych, w tym kryzysów rodzinnych,
- świadczenie specjalistycznego poradnictwa w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych dla rodzin wychowanków świetlic i klubów,
- podnoszenie świadomości rodziców/opiekunów w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny.

Ilość rodzin objętych wsparciem w Świetlicach Specjalistycznych MOPS

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba rodzin objętych wsparciem (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	13
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Plac Powstańców 3	27
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	21
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	26
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	23
Razem	110

Ilość rodzin objętych wsparciem w Specjalistycznych Klubach Młodzieżowych MOPS

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba rodzin objętych wsparciem (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	12
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	23
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	13
Razem	48

Zadanie 2. Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu ochrony praw dzieci, w tym przede wszystkim prawa do wychowania w rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb dziecka przebywającego w rodzinie zagrożonej kryzysem bądź przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pracownicy socjalni podejmują intensywną pracę socjalną mającą na celu monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie oraz pomoc rodzinie w wypełnianiu swej funkcji. Każda rodzina może skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza prawnego, psychologicznego i pedagogicznego oraz mediacji rodzinnych czy terapii. Rodzina może również zostać objęta wsparciem asystenta rodziny, którego zadaniem jest również monitorowanie sytuacji dziecka nawet po zakończeniu swojej pracy z rodziną.

Zadanie 3. Praca z rodziną również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, rodzicom oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo w tym prawne, psychologiczne i pedagogiczne, terapia rodzinna i indywidualna, mediacje oraz pomoc ze strony asystenta rodziny. Rodziny informowane są ponadto o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych świadczących pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie infrastruktury i dostępności do usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Zadanie: 1. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w oparciu o zasoby instytucjonalne gminy.

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla młodzieży oraz dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków realizowane było przez pracowników Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii zatrudniających wysoko wykwalifikowaną kadrę merytoryczną: psychologów i pedagogów, doradców zawodowych i trenerów pracy. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców. Poradnictwo w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Oferta Ośrodka obejmowała również działania w obszarze poradnictwa zawodowego oraz usługi trenera pracy, których głównym celem jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałaniu negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia. Usługa skierowana była zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Liczba udzielonych specjalistycznych, indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin i klientów w 2014 r.	1 766
Łączny wymiar godzin udzielonych porad w 2014 r.	2 325
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w 2014 r.	494
Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa zawodowego w 2014 r.	89

Zadanie 2. Prowadzenie terapii i mediacji dla rodzin.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. oferta poradnictwa specjalistycznego została poszerzona o wsparcie w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym oraz o mediacje.

Terapia

Głównym założeniem terapii jest traktowanie rodziny jako systemu całościowego, w którym problem czy choroba ma wpływ na funkcjonowanie wszystkich członków rodziny. W procesie terapii rodzin psychoterapeuta koncentruje się na rodzinie jako systemie, uwzględniając wszystkich poszczególnych uczestników terapii. Jest zarówno obserwatorem, jak i komentatorem tego, co dzieje się pomiędzy poszczególnymi osobami. W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia psychoterapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej i rodzinnej w ujęciu systemowym.

Liczba osób biorących udział w terapii w 2014 r.	116
Liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2014 r.	1 226
Liczba godzin przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2014 r.	1 300,5

Mediacje

Mediacje dają możliwość wspólnego rozwiązania sporu przez strony, bez narzucania im rozwiązań, które nie zawsze są zgodne z ich potrzebami. Biorąc udział w mediacji strony mają możliwość przedstawić fakty z własnej perspektywy, wyrazić swoje obawy i uczucia, a przede wszystkim zdecydować w swojej sprawie i o sobie.

Ilość osób biorących udział w mediacjach w 2014 r.	22
Ilość spotkań dotyczących mediacji w 2014 r.	23
Ilość godzin mediacji w 2014 r.	36

Zadanie 4. Pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

Mieszkańcy miasta Katowice, w szczególności korzystający z pomocy Ośrodka mogą bezpłatnie korzystać z poradnictwa prawnego. Poradnictwo prawne świadczone jest nieodpłatnie i obejmuje w szczególności porady świadczone z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów. Porady świadczone są w poszczególnych dzielnicach miasta Katowice a stosowna informacja jest w placówkach Ośrodka oraz na stronie internetowej MOPS Katowice.

Indywidualne konsultacje prawne w zakresie :	Liczba porad w 2014 r.
Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (rozwoły i podział majątku, sprawy o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, przemocy w rodzinie, ustalenie alimentów)	1 084

Zadanie 5. Realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych oraz pomocy psychologicznej i pedagogicznej adresowanych do rodzin.

W Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w ramach wsparcia rodziny, realizowano programy profilaktyczne i edukacyjne dla rodzin. Ponadto każda rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu swych funkcji mogła skorzystać z pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych „Moje Dziecko”

Wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych „Moje dziecko” skierowane do mieszkańców Katowic, w szczególności - kobiet w ciąży oraz rodziców wychowujących dzieci do lat 10. We tej formie wsparcia mogły uczestniczyć zarówno matki jak i ojcowie. Rodzice mieli możliwość podniesienia swoich kompetencji wychowawczych oraz nabycia umiejętności umożliwiających prawidłowe pełnienie roli rodzicielskich.

W okresie sprawozdawczym spotkania z uczestnikami odbywały się w miejscu ich zamieszkania i prowadzone były przez pedagoga i psychologa Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej Centrum Poradnictwa

Specjalistycznego, Metodyki i Strategii. W trakcie spotkań zwracano szczególną uwagę na zaspakajanie przez rodziców potrzeb dzieci. Ponadto pracowano z uczestnikami nad umiejętnością stawiania przez nich dzieciom granic oraz wprowadzania w rodzinie norm i zasad, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie rodziny.

Liczba uczestników wsparcia w 2014 r.	7
Liczba spotkań w 2014 r.	44
Liczba godzin wsparcia w 2014 r.	50,5

Psychoedukacja „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”

Psychoedukacja adresowana była do mieszkańców miasta Katowice, w szczególności do rodziców z dziećmi, którzy zgłaszali/zauważali istnienie problemów w relacjach z dziećmi, czuli się zagrożeni utratą wpływu na swoje dzieci oraz do rodziców, którzy gotowi byli podnosić swoje kompetencje wychowawcze oraz rozwijać nowe umiejętności przydatne w procesie wychowywania i opieki nad dziećmi.

Celem psychoedukacji był rozwój kompetencji wychowawczych rodziców, uświadomienie im ich zasobów oraz deficytów w pełnionej roli rodzicielskiej, stosowanym stylu wychowawczym, edukacja w zakresie właściwego zaspokajania potrzeb członków rodziny, w zakresie właściwego komunikowania się pomiędzy członkami rodziny oraz nabycie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów a także nauka konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi i rozwojowymi dzieci i młodzieży.

Liczba uczestników psychoedukacji w 2014 r.	5
Liczba spotkań grupowych w 2014 r.	29
Liczba godzin psychoedukacji w 2014 r.	39,5

Wolontariat w formie korepetycji

W 2014 roku udzielono wsparcia dzieciom i młodzieży mającym problemy w nauce poprzez organizację wolontariatu w formie bezpłatnych korepetycji. Wsparciem objęte były dzieci będące mieszkańcami Katowic, w wieku 6 – 13 lat uczęszczające do szkół podstawowych oraz młodzież w wieku 14 – 19 lat uczęszczająca do gimnazjów i szkół średnich, których rodzice wyrazili zgodę na udzielanie korepetycji oraz korzystali ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Łączna liczba dzieci, które wzięły udział w programie w 2014 r.	18
Łączna liczba wolontariuszy, którzy wzięli udział w programie w 2014r.	6
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2014 r.	177,5

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wspiera także dzieci i młodzież mającą problemy w nauce w ramach projektu systemowego „Damy radę- program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” finansowanego ze środków EFS realizowanego **przez Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach**.

Zajęcia świadczone są w formie bezpłatnej pomocy w nauce przy współpracy z Gimnazjum nr 13 oraz przy wsparciu Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Społeczności Lokalnej ”MOCNI RAZEM”.

Pomoc w nauce świadczyło 74 wolontariuszy dla 108 dzieci i młodzieży z terenu Szopienic przez 1086.5 godziny.

„Rodzicielstwo - mój czas”

Sekcja Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży "Postaw na siebie!" w 2014 roku realizowała ofertę wsparcia dla dziewcząt i młodych kobiet (w wieku 15-25 lat), które oczekują narodzin dziecka, pod nazwą „Rodzicielstwo - mój czas”. Oferta wsparcia realizowana była w ramach projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji społecznej i zawodowej w Katowicach”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Od kwietnia do grudnia 2014 roku, podczas dwóch realizowanych edycji, ze wsparcia skorzystało **9** uczestniczek, które miały możliwość czerpać wiedzę na temat ciąży, jej przebiegu, potrzeb kobiet ciężarnych, zmian zachodzących w organizmie kobiety spodziewającej się potomstwa i zdobywać umiejętności w zakresie opieki nad noworodkiem i małym dzieckiem. Zapewniono profesjonalną pomoc oraz dostęp do poradnictwa realizowanego podczas warsztatów ze specjalistami tj.: położną, dietetykiem, psychologiem. Młode przyszłe

mamy brały również udział w spotkaniach i wyjściach integracyjnych, korzystały z konsultacji w ramach tworzenia Indywidualnego Planu Pomocy, jak również z pomocy finansowej z przeznaczeniem na zakup wyprawki dla noworodka oraz przyszłej mamy.

Zadanie 6. Wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Zadaniem placówek wsparcia dziennego jest utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych, umożliwiając dzieciom pobyt w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki oraz wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie. Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny poprzez pracę nastawioną na przezwyciężanie trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz świadczenie specjalistycznego poradnictwa.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone były placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej jako:

ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	18+5*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	44+14*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	34+9*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	42+11*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	36+9*
RAZEM	174+48*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2014r.

SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	13
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	28
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	16
RAZEM	57

Placówki wsparcia dziennego prowadzone są także przez **organizacje pozarządowe** w formie świetlic i klubów młodzieżowych:

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Placówka	Adres	Liczba miejsc
Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom	40-061 Katowice ul. Kilińskiego 15	50
Młodzieżowy Klub Specjalistyczny przy Katolickiej Fundacji Dzieciom	40-061 Katowice ul. Kilińskiego 15	25
Świetlica Opiekuńcza przy Katolickiej Fundacji Dzieciom	40-061 Katowice ul. Kilińskiego 15	20
Ognisko Wychowawcze dla dzieci w wieku przedszkolnym przy Katolickiej Fundacji Dzieciom	40-061 Katowice ul. Kilińskiego 15	30
Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla Każdego”	40-096 Katowice ul. 3-go Maja 36	30
Świetlica Specjalistyczna im. św. Brata Alberta Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-020 Katowice ul. Brata Alberta 4	36

Świetlica Specjalistyczna im. św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-106 Katowice ul. Dębowa 23	40
Świetlica Specjalistyczna im. św. Agata Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-749 Katowice ul. Solskiego 2	30
Świetlica Opiekuńcza im. św. Wojciecha Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-093 Katowice ul. Chopina 8c/1	25
Świetlica Specjalistyczna im. św. Barbary Caritas Archidiecezji Katowickiej	40-485 Katowice ul. Młodzieżowa 10	30
Świetlica Opiekuńcza „NIKISZ” Polskie Towarzystwo Kulturalne	40-749 Katowice Pl. Wyzwolenia 21	30
Świetlica Specjalistyczna Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”	40-124 Katowice ul. Morcinka 19a	40
Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”	40-124 Katowice ul. Morcinka 19a	15
Świetlica Opiekuńcza dla dzieci w wieku przedszkolnym przy Rzymsko-Katolickiej Parafii św. J. Robotnika	40-146 Katowice ul. Mikusińskiego 8	15
Świetlica Specjalistyczna Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”	40-857 Katowice ul. Gliwicka 148	55
Koło zainteresowań pod nazwą „Klub Profilaktyczny EKIPA” przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej	40-383 Katowice ul. Bednorza 20	30
Koło zainteresowań „W Słonecznej Dolinie” przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej (umowa od 1.07.2014r.)	40-017 Katowice ul. Dudy Gracza 6	15
Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”	40-855 Katowice ul. Gliwicka 148	nie dotyczy
RAZEM		516

Cel szczegółowy nr 3: Rozwój prorodzinnych form opieki nad dzieckiem.

Zadanie 1. Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania dziecka w rodzinie naturalnej poprzez kompleksową pomoc rodzinie w przewyższaniu sytuacji kryzysowych i problemowych w tym również poprzez objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.

Rodzinie przeżywającej sytuacje kryzysowe i problemowe udzielana była kompleksowa pomoc służąca utrzymaniu dziecka w rodzinie. Każda rodzina może skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa, w tym zwłaszcza prawnego, i psychologicznego oraz mediacji rodzinnych czy terapii.

Rodziny przeżywające problemy w wypełnianiu swych funkcji mogły skorzystać także ze wsparcia asystenta rodziny. Celem usługi asystenta rodziny była poprawa sytuacji życiowej rodzin, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich.

Liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny w 2014r.	Liczba rodzin, w których zakończono usługę asystenta rodziny w 2014r.	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w 2014 r.
186	57	16

Zadanie 2. Zapewnienie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez objęcie jej pomocą rodziny wspierającej.

Rodziny wspierające mają pomóc rodzicom, którzy mają problemy z wykonywaniem swoich obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Wsparcie to ma polegać na sprawowaniu opieki nad dzieckiem i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Funkcję rodziny wspierającej będą mogły pełnić rodziny z najbliższego otoczenia dziecka po odbyciu odpowiedniego szkolenia organizowanego przez gminę. Rodzina wspierająca otrzyma zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w umowie.

Priorytet 2. Zabezpieczenie socjalne rodziny.

Cel szczegółowy nr 1: Dostarczanie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.

Zadanie 1. Diagnostowanie, monitorowanie warunków i jakości życia rodziny.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przewyższania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy

socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

Zadanie 2. Zaspakajanie potrzeb rodzin, które nie mogą być zaspakajane samodzielnie poprzez:

- udzielanie pomocy materialnej,
- prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- udzielanie specjalistycznych usług i form pomocy.

W 2014 roku udzielana była przez Ośrodek pomoc materialna rodzinom w formie m.in. zasiłków okresowych, zasiłków stałych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłków celowych na żywność i środki czystości, leki, wydatki mieszkaniowe i opał.

W ramach tego zadania pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach realizowali poradnictwo specjalistyczne – psychologiczne i pedagogiczne. Przeznaczone było ono dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, dla młodzieży oraz dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków. W zakres poradnictwa specjalistycznego wchodziło diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej, a także prowadzenie psychoedukacji. Poradnictwo to miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, rodziców za własną sytuację życiową poprzez spożytkowanie własnych zasobów.

Inną formą wsparcia oferowana przez Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii była terapia i mediacje dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Korzystając z tej oferty wsparcia, rodziny te miały możliwość pracy nad zmianą relacji, uświadamianiem sobie własnych potrzeb i potrzeb członków rodziny czy zmianą własnych postaw.

Asystenci rodziny Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii realizowali formę usług skierowanych do rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Wsparcie asystenta rodziny skupione było między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych.

Zadanie 3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich wsparcia materialnego i edukacyjnego oraz stworzenie możliwości uczestniczenia w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu.

W ramach organizacji wsparcia edukacyjnego dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin Sekcja Psychologiczno – Pedagogiczna Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii realizowała wolontariat w formie korepetycji. Realizacja tej formy wsparcia została opisana we wcześniejszej części sprawozdania.

Realizacja usług lokalnej sieci Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach są placówkami wsparcia dziennego typu specjalistycznego powołanymi do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.) oraz zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego na podstawie Uchwały Nr XLI/952/13 Rady Miasta Katowice z dnia 30 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 r. oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, działającego na podstawie Uchwały Nr XLI/953/13 Rady Miasta Katowice z dnia 30 października 2013 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 r.

Informacja o działalności Świetlic Specjalistycznych MOPS w zakresie pracy z wychowankami:

Świetlice adresowały swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej lub gimnazjum, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Miały one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych świetlice oferowały przez pięć dni w tygodniu:

- pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych,
- wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie,
- prowadzenie pracy wychowawczej z grupą,
- organizowanie terapii zajęciowej i treningów umiejętności społecznych,
- indywidualną pracę psychokorekcyjną z wychowankami,
- zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne,
- organizowanie zajęć dla dzieci, w szczególności rekreacyjnych, wypoczynkowych, sportowych, kulturalno – oświatowych,
- nadzór w zakresie przestrzegania przez dzieci norm i zasad współżycia społecznego,
- kultywowanie zasad życia społecznego,
- monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz pomoc w przewycięzaniu trudności w nauce,
- niezbędne kontakty z osobami, środowiskami, instytucjami znaczącymi dla dziecka.

Głównym celem powyższych oddziaływań było efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych, przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz specjalistycznego poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego.

Informacja o realizacji obowiązku szkolnego przez wychowanków świetlic:

Liczba dzieci, które otrzymały promocję do następnej klasy	137 z 143*
Liczba absolwentów klas III gimnazjum	0
Liczba absolwentów gimnazjów, którzy złożyli podania do szkół ponadgimnazjalnych	0

*liczba dzieci uczęszczających do świetlic 30.06.2014

Informacja o działalności Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych MOPS w zakresie pracy z wychowankami:

Działalność Klubów stanowiła kontynuację pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Przeznaczone były dla młodzieży w wieku 12-18 lat, absolwentów szkoły podstawowej, uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Kluby działały w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubów były tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Informacja o realizacji obowiązku szkolnego przez wychowanków klubów:

Liczba wychowanków, którzy otrzymali promocję do następnej klasy	39 z 41*
Liczba absolwentów klas III gimnazjum	8
Liczba absolwentów gimnazjów, którzy złożyli podania do szkół ponadgimnazjalnych	8

*liczba dzieci uczęszczających do klubów 30.06.2014

Wolontariat w Świetlicach Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubach Młodzieżowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Liczba wolontariuszy w okresie sprawozdawczym (narastająco)	12
Liczba przepracowanych godzin przez wolontariuszy w okresie sprawozdawczym	357,5

Programy adresowane do dzieci, młodzieży i ich rodzin realizowane w świetlicach i klubach:

„**Filmowe dziedzictwo Śląska**” – program realizowany we współpracy ze studentami Uniwersytetu Śląskiego w ramach uzyskanego grantu w konkursie „**Studencki projekt społeczny**” przyznanego przez Fundację Kronenberga przy Banku Citi Handlowy. Celem programu była edukacja filmowa dzieci będących wychowankami Świetlicy nr 2 w Katowicach-Szopienicach. W ramach realizowanego programu miał miejsce cykl zajęć prowadzonych przez wolontariuszy będących studentami UŚ, dotyczących historii kinematografii w uwzględnieniu postaci ze Śląska, które tworzą lub tworzyły kino. Odbyły się także warsztaty animacji filmowej dla dzieci. Zwieńczeniem projektu była wycieczka edukacyjna do muzeum animacji w Bielsku-Białej oraz integracyjne spotkanie dla dzieci i ich rodziców połączone z prezentacją efektów pracy warsztatowej, którym były krótkometrażowe animacje filmowe.

Informacja o organizacji zajęć i imprez na rzecz wychowanków Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych MOPS we współpracy z innymi organizacjami oraz instytucjami w roku 2014:

- **Akcja „Zima w mieście”** – cykl zajęć dla wychowanków Świetlic Nr1-5 i Klubów Młodzieżowych Nr1-3 oraz dzieci ze środowiska w czasie ferii zimowych organizowanych we współpracy z MOSiR, CKK, MOS;
- **Akcja „Lato w mieście”** – cykl zajęć dla wychowanków Świetlic Nr1-5 i Klubów Młodzieżowych Nr1-3 oraz dzieci ze środowiska w czasie wakacji letnich organizowanych we współpracy z MOSiR, CKK, MOS;
- **Festyn z okazji Dnia Dziecka** – impreza edukacyjno-rozrywkowa zorganizowana 3 czerwca 2014 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dla wychowanków wszystkich katowickich placówek wsparcia dziennego. Impreza odbyła się na terenie boiska piłkarskiego „RAPID” w Katowicach. W festynie udział wzięło około **400** dzieci - podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, Katolickiej Fundacji Dzieciom, Świetlicy przy Rzymsko-Katolickiej Parafii św. J. Robotnika, Fundacji dla Ludzi Potrzebujących Pomocy „Gniazdo”, Świetlicy Nikisz, Stowarzyszenia Dom Aniołów Stróżów oraz Domów Dziecka. Festyn miał formę Olimpiady Sportowej – dzieci uczestniczyły w rozmaitych konkurencjach sportowych. Odbyły się także gry zabawy, konkursy, warsztaty kreatywne z różnymi technikami robienia biżuterii, byk-rodeo, malowanie twarzy, poszukiwanie skarbu, itp. Uczestnicy imprezy obdarowania zostali symbolicznymi nagrodami;
- **Piłkarski „Turniej Trzech Miast”** – wychowankowie Świetlicy nr 2 wzięli udział w organizowanym przez grupę nieformalną Zaangażowani 2014 i Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS w Rybniku turnieju piłkarskim dla wychowanków placówek wychowawczych z terenu Katowic, Chorzowa i Sosnowca. Głównym celem projektu było pokazanie wychowankom bezsensowności konfliktów międzyklubowych i między kibicami z wyżej wymienionych miast;
- **Projekt „Future Artist”** – wychowankowie wszystkich świetlic brali udział w comiesięcznych zajęciach artystycznych realizowanych na terenie Centrum Kultury Katowice przez edukatora sztuki Panią Ewę Kokot. Oprócz rozwoju zdolności plastycznych wychowankowie mieli możliwość na bieżąco śledzić wystawy i ekspozycje prezentowane na terenie CKK w 2014 roku;
- **Projekt „Everybody Dance Now”** – wychowankowie świetlic i klubów młodzieżowych wzięli udział w Projekcie Fundacji Śląskiego Teatru Tańca i Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu PWST w Krakowie realizowanym w ramach programu *Myśl w ruchu* Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie. W ramach projektu organizowane były nieodpłatne zajęcia artystyczne (taniec nowoczesny, drama itp.). Efektem końcowym był koncert, na którym grupa przedstawiła przygotowany w trakcie zajęć spektakl;
- **Koncerty „Rodzinne Matinee”** – wychowankowie świetlic wzięli udział w zajęciach muzycznych połączonych z koncertami organizowanymi przez Centrum Kultury Katowice w ramach cyklu „Rodzinne Matinee”. Dzieci miały możliwość poznania instrumentów wchodzących w skład orkiestry symfonicznej oraz wysłuchania standardów muzycznych wykonywanych na prezentowanych instrumentach;
- **Projekt „Kibicuję Fair Play z Bezpieczeństwem - w pogoni za wiedzą(!)”** wychowankowie Świetlicy Nr 1 wzięli udział w zajęciach organizowanych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Katowice dotyczących wiedzy nt. zasad bezpieczeństwa najmłodszych, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego podejścia do uczestnictwa w różnego rodzaju sytuacjach (zasady udzielania pierwszej pomocy, alarm przeciwpożarowy, pomoc policyjna, itp.);

- **Festyn z okazji „Dnia Sąsiada” oraz „Piknik Rodzinny”** – Świetlica nr 3 była współorganizatorem imprez w ramach działalności Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu, m.in. uświetniając te imprezy występami artystycznymi wychowanków;
- **Festiwal „Street Art”** – Świetlica nr 3 włączyła się we współorganizację imprezy, w której wzięli udział wychowankowie świetlicy;
- **III Ligocki Festyn Rodzinny „Środek Lata”** – impreza zorganizowana na terenie Świetlicy nr 4 przez wychowanków świetlicy - młodzież gimnazjalną – przy wsparciu wychowawców. Celem festynu było zaktywizowanie wychowanków do pracy na rzecz środowiska lokalnego. W trakcie imprezy poza licznymi atrakcjami można było spróbować poczęstunku przygotowanego przez młodzież. Festyn został zorganizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego we współpracy z Programem Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży;
- **Zajęcia w siłowni w Świetlicy nr 4** – inicjatywa podjęta przez najstarszych wychowanków świetlicy – młodzież gimnazjalną – w związku z zainteresowaniem zdrowym stylem życia, rozwijaniem kondycji fizycznej, dbaniem o właściwe odżywianie. W ramach inicjatywy odbyło się spotkanie z trenerem personalnym na terenie siłowni Fitness Fun, który zapoznał wychowanków ze sposobami konstruktywnego dbania o swoje zdrowie. Z młodzieżą został przeprowadzony trening, w trakcie którego trener udzielił wskazówek do ćwiczeń wzmacniających kondycję fizyczną oraz dotyczących odżywiania. Poza zdobyciem wiedzy młodzież wraz z trenerem omówiła kwestię sprzętu sportowego koniecznego do utrzymania dobrej kondycji. Sprzęt ten został zakupiony do świetlicy. Program przeprowadzono we współpracy z Programem Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży.
- **Mikołajki dla wychowanków** – we współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci i Rodzin „HORYZONT” świetlice i kluby młodzieżowe zorganizowały dla swoich wychowanków Imprezy Mikołajkowe;
- **Wycieczka do Parku Rozrywki w Zatorze** – we współpracy ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci i Rodzin „HORYZONT” świetlice zorganizowały dla swoich wychowanków wycieczkę do Parku Rozrywki w Zatorze. W imprezie wzięli udział wyróżnieni wychowankowie świetlic;
- **Koncert charytatywny „Dla Moniki”** – wychowawcy i wychowankowie Klubu Młodzieżowego nr 2 we współpracy ze Stowarzyszeniem „Mocni Razem” współorganizowali imprezę charytatywną na rzecz jednej z wychowanek klubu. W kościele pw. NMPJ Katowice - Koszutka ul. Misjonarzy Oblatów odbył się koncert charytatywny połączony ze zbiórką pieniędzy na leczenie Moniki.

Ponadto Ośrodek zorganizował dwie imprezy na rzecz dzieci o charakterze lokalnym:

- W dniach od 28 do 30 sierpnia 2014 r. została zorganizowana impreza dla dzieci pod nazwą „Biwak dla dzieci i młodzieży dzielnicy Mureki Lato 2014”. W imprezie udział wzięło około **300** dzieci. Przeprowadzono zajęcia o charakterze plastyczno-rekreacyjno-sportowy, w tym pokazy tresury psów, koni, pokaz zwierząt domowych, pokaz pierwszej pomocy medycznej, wioska indiańska, występ teatru Pałacu Młodzieży, grup tanecznych, animacje dziecięce, malowanie twarzy, włosów oraz inne atrakcje. Każdemu uczestnikowi zapewniono poczęstunek;
- 6 i 7 grudnia 2014 r. odbyła się impreza pod nazwą „Piknik harcerski mieszkańców Szopieniec będących rodzicami harcerzy przy 10-tej Harcerskiej Drużynie Żeglarskiej”. Celem pikniku było promowanie wolontariatu oraz zaprezentowanie działalności 10-tej Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej. W imprezie wzięło udział około **120** osób. Przeprowadzono gry i zabawy z nagrodami, konkursy wiedzy o wolontariacie i harcerstwie, zuchy otrzymały znaczek zucha. Każdemu uczestnikowi zapewniono poczęstunek.

Zadanie 4. Doskonalenie form współpracy z instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie.

Pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach – psycholog i pedagog oraz asystenci rodziny, w ramach wykonywania swoich zadań, podejmowali również współpracę z licznymi instytucjami, organizacjami w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy rodzinie. Współpracowali z następującymi instytucjami:

- Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne z terenu Katowic – współpraca w ramach pracy z rodzinami z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi,
- Kuratorzy sądowi, funkcjonariusze Policji - współpraca w ramach pracy z rodzinami z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi,

- Regionalne Centrum Wolontariatu w Katowicach - współpraca w ramach realizacji programów wolontaryjnych realizowanych na rzecz mieszkańców Katowic,
- Przedszkola oraz szkoły podstawowe i gimnazja współpraca w ramach realizacji programów wolontaryjnych, programu „Romowie – Polacy do dialogu i współpracy” oraz programu „Moje dziecko”, a także w ramach realizacji usługi asystenta rodziny,
- Księgarnia „Świat ucznia” w Katowicach - współpraca przy realizacji programu romskiego,
- Dom Dziecka „Zakątek”, Dom Dziecka „Tęcza” oraz Dom Dziecka „Stanica” – współpraca w ramach usługi asystenta rodziny,
- Przychodnie Rejonowe i Specjalistyczne, Poradnie Zdrowia Psychicznego – w sprawach dotyczących zdrowia i leczenia dzieci i dorosłych.

Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie aktywności własnej i umiejętności zaspokajania potrzeb rodziny.

Zadanie 1. Tworzenie i realizacja grupowego wsparcia odpowiadającego na potrzeby rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ze specyficznymi problemami: niepełnosprawności, uzależnień, przemocy, mniejszości etnicznych, narodowych i innych, we współpracy ze społecznością lokalną.

W ramach tego zadania realizowane były przez pracowników Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach następujące programy:

- Program „SŁONECZNIK” - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”.

„SŁONECZNIK” - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Adresatami „Słonecznika” są osoby starsze i niepełnosprawne, które z powodu swojego wieku i/lub niepełnosprawności wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Celem wsparcia wolontaryjnego było rozszerzenie oferty wsparcia nakierowanej na utrzymanie więzi społecznych i zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania osób starszych i niepełnosprawnych.

Łączna liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem wolontariusza w 2014 r.	12
Łączna liczba wolontariuszy, która wzięła udział w „Słoneczniku” w 2014 r.	10
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2014 r.	664

Program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”

Program skierowany do rodzin romskich objętych pomocą społeczną i realizowany przez Sekcję Psychologiczno - Pedagogiczną we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta w Katowicach, szkołami i z przedstawicielami społeczności romskiej. Celem programu było wyposażenie dzieci romskich w artykuły szkolne. Program otrzymał z Ministerstwa Edukacji Narodowej dofinansowanie w wysokości 6.300 zł. Dotację wykorzystano w kwocie **6 299,99 zł**.

Łączna liczba uczniów, dla których zakupiono artykuły szkolne w 2014 r.	18
Łączna kwota wydana w 2014 r. na zakup artykułów szkolnych dla uczniów romskich	6 299,99 zł

Ponadto Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizuje następujące programy:

Z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Program pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w rodzinie pt.: „Grupa psychoedukacyjna dla osób doznających przemocy w środowisku rodzinnym”. Zajęcia odbywają się w formule grupowej i wzięły w nich udział **33** osoby. W ramach programu odbyło się **48** spotkań.
- Program korekcyjno-edukacyjny przeznaczony dla osób stosujących przemoc w rodzinie pt. : „Program dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”. Zajęcia odbywają się w formule grupowej i wzięło w nich udział **17** osób. W ramach programu odbyły się **24** spotkania.

W mieście Katowice od 2011r. realizowany jest program pt.: „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2011-2015”. Program ten został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Nr XI/172/11 z dnia 22.06.2011 r. i objęty jest odrębnym sprawozdaniem.

Z zakresu uzależnień:

- Konsultanci do spraw uzależnień realizują program edukacyjno-diagnostyczny pt.: **”Ja i alkohol”** przeznaczony dla osób u których zaobserwowano fakty świadczące o możliwości występowania problemu alkoholowego. Celem programu jest rozpoznawanie przez klientów własnego stylu picia, negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu oraz edukacja na temat problematyki alkoholowej, a w efekcie rozpoznawanie problemu alkoholowego. Zajęcia odbywają się w formule grupowej a integralną ich częścią są spotkania indywidualne z prowadzącym konsultantem. W ramach programu odbyły się **94**spotkania, w których wzięło udział **124**osoby.

Zadanie 2. Inicjowanie naturalnych grup wsparcia i grup samopomocowych przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów środowiska lokalnego oraz wsparcia asystenta rodziny.

Wsparcie asystenta rodziny opisane zostało w priorytecie 1, celu szczegółowym 3, zadaniu 1.

Zadanie 3. Tworzenie i realizacja projektów nakierowanych na zapobieganie zjawiskom bezrobocia, bezdomności i wykluczenia społecznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach tworzy i realizuje programy i inicjatywy mające na celu zapobieganie zjawiskom bezrobocia i wykluczenia społecznego. Poradnictwo zawodowe świadczone przez specjalistów Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach nakierowane było na określenie i wykorzystanie posiadanych możliwości, zasobów i uprawnień osób poszukujących pracy (mieszkańców gminy, w szczególności klientów Ośrodka) oraz rozeznanie i dopasowanie zewnętrznej oferty wsparcia do potrzeb poszczególnych klientów.

Pogłębiona praca indywidualna z klientem, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy, stanowią działania nakierowane na aktywną integrację oraz zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia, realizowane są poprzez odpowiednie przygotowanie klienta do poszukiwania zatrudnienia, pomoc w znalezieniu ofert pracy, wspieranie w docieraniu do pracodawców, motywowanie do podjęcia nauki / uczestnictwa w kursach, monitorowanie i wspomaganie w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby poszukujące pracy mogą uzyskać pomoc ze strony specjalistów z różnych dziedzin (m.in. terapeutów, psychologów, asystentów rodziny, doradcy zawodowego oraz trenera pracy), poprzez wsparcie w poprawie relacji rodzinnych, udział w grupach wsparcia i grupach samopomocowych rzutujących na podwyższenie kondycji psychicznej i motywacji, zmianę sposobów funkcjonowania w środowisku społecznym. Często bowiem problem bezrobocia powiązany jest z występowaniem innych problemów, trudności, których rozwiązanie stanowi warunek niezbędny do zwiększenia aktywności osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Tematyka konsultacji indywidualnych obejmowała między innymi: diagnozę sytuacji zawodowej klienta, w tym: diagnozę dotychczasowej aktywności na rynku pracy, edukację w zakresie wymagań obecnego rynku pracy, poszerzenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, pracę nad wizerunkiem i autoprezentacją, gospodarowanie czasem oraz planowanie działań podczas poszukiwania pracy. Osoby korzystające z konsultacji miały także dostęp do informacji o bieżących ofertach zatrudnienia, targach i giełdach pracy oraz o bezpłatnych szkoleniach, kursach i projektach, w tym finansowanych ze środków unijnych. Oferta skierowana była również do osób niepełnosprawnych, które podczas konsultacji wyposażone zostały w wykazy zakładów pracy chronionej oraz informacje o organizacjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Liczba osób korzystających z konsultacji za rok 2014 r.	89
Liczba konsultacji za rok 2014 r.	207
liczba godzin konsultacji za rok 2014 r.	302,5

Ponadto, w celu kompleksowego wsparcia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy (PUP). W styczniu 2014 r. przesłano do PUP wnioski w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w roku bieżącym, jak również została przygotowana i przesłana do Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia Ośrodka jako kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2014 roku – łącznie 114 kandydatów. W marcu 2014 r. w siedzibie Urzędu odbyła się giełda pracy w celu zrekrutowania 6 kandydatów do odbycia prac społecznie

użytecznych na terenie Ośrodka. W maju br. przeprowadzono dodatkową rekrutację kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych – wytypowano 33 nowych kandydatów. W związku z tworzonymi w czerwcu br. planami na organizację prac społecznie użytecznych w roku 2015 - przygotowano dla PUP zapotrzebowanie na uczestników prac społecznie użytecznych w Ośrodku. Ośrodek przeprowadził również rozeznanie dla PUP dot. zainteresowania organizacją prac społecznie użytecznych w 2015 r. wśród kilku organizacji pozarządowych działających na terenie Katowic.

Na prośbę PUP, Ośrodek dokonał również rozeznania dotyczącego zapotrzebowania szkoleniowego na rok 2015 wśród klientów Ośrodka, przekazane informacje dotyczyły ilości osób zainteresowanych podnoszeniem kwalifikacji zawodowych ze wskazaniem konkretnego rodzaju szkolenia.

W ramach współpracy z Ochotniczymi Hufcami Pracy (OHP) w Katowicach w sierpniu 2014 roku Ośrodek zaangażował się w rozpropagowanie oferty projektu „Gwarancje dla młodzieży” w wieku 16 – 17 lat oraz 18 – 24 lata. Na prośbę OHP prowadzono również rekrutację do w/w projektu spośród klientów Ośrodka. Dodatkowo Ośrodek podjął działania tj.: promocję i rekrutację osób bezrobotnych i poszukujących pracy, chętnych do udziału w warsztatach organizowanych przez OHP Katowice.

Na szczególną uwagę zasługuje projekt systemowy realizowany w MOPS Katowice „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach” współfinansowany ze środków unijnych. Działania podejmowane w ramach projektu obejmowały kompleksowe wsparcie rodzin, w tym poprzez zastosowanie instrumentów aktywnej integracji. Ofertę instrumentów aktywnej integracji tworzą:

- **Usługa Asystenta rodziny** – mająca na celu prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodzinami wieloprotblemowymi. Celem uruchomienia usługi jest poprawa sytuacji życiowej rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, w tym w szczególności stworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie kompetencji rodzicielskich. Usługa była realizowana przez 2 asystentów na terenie miasta Katowice, objęto nią **24** rodziny w ramach projektu systemowego.

- **Usługa Asystenta osoby niepełnosprawnej** (realizowana w ramach programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych) polegająca między innymi na towarzyszeniu osobom niepełnosprawnym w ich czynnościach życia codziennego, wsparciu oraz planowaniu i realizacji indywidualnych programów rehabilitacji społecznej i zawodowej.

- **Organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych** (realizowana zarówno w ramach kontraktów socjalnych jak i programów aktywności lokalnej i programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych), stanowiących grupowe formy doskonalenia umiejętności społecznych, w tym komunikacyjnych, wypełniania ról społecznych, kształtowania pozytywnych relacji wewnątrz rodziny.

- **Usługa Terapii Psychologicznej** – obejmująca cykl sesji psychologiczno – terapeutycznych dla osób wymagających wsparcia oraz pracy nad indywidualnymi problemami psychicznymi. Instrument był realizowany w miarę pojawiających się potrzeb we współpracy z zewnętrzną placówką świadcząca usługi psychoterapeutyczne - „Dobra Zmiana Gabinet Psychologiczny”. W okresie sprawozdawczym **3** uczestników projektu skorzystało z terapii psychologicznej.

- **Usługa trenera pracy.** W ramach której praca z klientami wzorowana jest na modelu Job coachingu z powodzeniem wykorzystywanym w krajach zachodniej Europy i ma na celu: podniesienie kompetencji społeczno – zawodowych klienta zwiększających jego szansę na podjęcie pracy.

- **Organizacja poradnictwa specjalistycznego służącego przywróceniu samodzielności życiowej.** Instrument realizowany był przez pracowników Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii w formie konsultacji indywidualnych i obejmował diagnozowanie problemów rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie wsparcia w postaci pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

- **Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.** Praca z klientem w ramach tego instrumentu polegała na prowadzeniu poradnictwa i wsparcia indywidualnego i grupowego w zakresie wzrostu jego kompetencji w dążeniu do aktywizacji zawodowej.

Działania projektu nakierowane były również na aktywizację zawodową osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w formie staży u pracodawcy. Staż u pracodawcy pozwala na nabywanie umiejętności praktycznych w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy. Uczestnictwo w stażu pozwoli zwłaszcza młodym ludziom na adaptację w środowisku pracy, zdobycie nowych umiejętności zawodowych oraz uzyskanie cennego doświadczenia zawodowego.

W ramach projektu systemowego realizowane były także w dzielnicach miasta Katowice Programy Centrum Aktywności Lokalnej (PCAL). Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach: **Programu**

Centrum Aktywności Lokalnej w Nikiszowcu, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Szopienicach, Programu Centrum Aktywności Lokalnej w Załężu, Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw Na Siebie”, Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „Teraz My!”, Giszowieckiego Centrum Aktywności Lokalnej został zawarty w złożonych odrębnie sprawozdaniach z realizacji programów.

Zadanie 4. Tworzenie i realizacja grupowego wsparcia w zakresie nabywania umiejętności społecznych, opiekuńczo-wychowawczych, podwyższania kompetencji rodzicielskich.

W ramach tego zadania realizowane były przez pracowników Sekcji Psychologiczno – Pedagogicznej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii następujące programy:

- program „Romowie - Polacy do dialogu i współpracy”,
- program „Moje dziecko”,
- program psychoedukacyjny „Świadomy rodzic – szczęśliwsza rodzina”.

Realizacja tych programów została opisana we wcześniejszej części sprawozdania. Programy te obejmowały treści profilaktyczne i edukacyjne. Koncentrowały się na zagadnieniach służących nabywaniu przez rodziców umiejętności społecznych i opiekuńczo – wychowawczych.

Priorytet 3. Edukacja podstawą rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności dziecka

Cel szczegółowy 1: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży:

- w przedszkolach prowadzona jest obserwacja dzieci przez wychowawców, pedagogów i psychologów w celu diagnozy pedagogicznej i realizacji stosownej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- organizuje się wczesne wspomaganie rozwoju dla dzieci w wieku od 0-6 lat (lub dłużej, jeżeli wydana została decyzja o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego) przez miejskie przedszkola z oddziałami integracyjnymi, Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz placówki, dla których organem prowadzącym nie jest miasto Katowice (m.in. Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „InCorpore”) – **478** dzieci zostało objętych tego rodzaju zajęciami, w tym **89** w placówkach prowadzonych przez miasto Katowice i **289** w placówkach dla których organem prowadzącym jest inny organ,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne przeprowadziły w roku 2014 – **9 091** diagnoz,
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadziły zajęcia indywidualne i grupowe, których celem było wspieranie dzieci i młodzieży, którzy posiadają specjalne potrzeby edukacyjne,
- prowadzono zajęcia rewalidacyjne dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- prowadzono nauczanie indywidualne, którymi objętych było **436** uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- prowadzono zajęcia wyrównawcze, mające na celu pomoc uczniom w opanowaniu materiału objętego programem nauczania,
- prowadzono zajęcia edukacyjno-wychowawcze, które organizowane były przez szkoły jak i przez świetlice środowiskowe,
- udział uczniów w Miejskich Programach Profilaktycznych,
- stypendia szkolne – w 2014 r. wydano **1 931** decyzji o przyznaniu stypendium dla uczniów miasta Katowice,
- zasiłki szkolne – w 2014 r. wydano **57** decyzji o przyznaniu zasiłku szkolnego dla uczniów miasta Katowice,
- dofinansowanie posiłków dla wychowanków/uczniów miejskich przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkoły przysposabiającej do pracy (stała współpraca wychowawców i pedagogów szkolnych placówek oświatowych z Oddziałami Terenowymi MOPS) – pomocą objęto ponad **4,5 tys.** uczniów,
- dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego Projektu Pomocy Uczniom „Wyprawka szkolna” – w 2014r. pomocą zostało objętych **2 029** uczniów.

Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży przez udział w programach realizowanych z funduszy europejskich:

M jak Mickiewicz - projekt realizowany przez Górnśląską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Katowicach, dla III LO im. A. Mickiewicza w Katowicach. Jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 9.1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji

oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych. W projekcie wdrożono program rozwojowy w szkole, poprzez realizację 3 form wsparcia, tj.:

1. Szkolne Centrum Kompetencji - zajęcia pozalekcyjne dla uczniów i uczennic uzdolnionych - możliwość rozwijania swoich talentów i zainteresowań:

- BIO przyszłość – zajęcia z biologii;
- Słowem i piórem – zajęcia z języka polskiego;
- Matematyczny świat;
- Chemiczny świat;
- Obywatele/obywatelki świata – zajęcia z WOS-u i historii;
- Into English – zajęcia z języka angielskiego;
- Ekonomiczny świat – zajęcia z geografii i przedsiębiorczości;
- Obliczanie fizyki i astronomii – zajęcia z fizyki;
- Informatyka w życiu współczesnego człowieka.

Zajęcia odbywają się średnio raz w tygodniu po 2 godziny lekcyjne w 9 - 18-osobowych grupach.

2. Szkolne Centrum Kariery

- Doradztwo zawodowe dla młodzieży.
- Rozwijanie umiejętności właściwego wyboru ścieżki kariery zawodowej, poznanie własnych mocnych stron/kompetencji, dostarczanie informacji nt. zawodów i rynku pracy poprzez korzystanie z programów multimedialnych.
- Doradztwo zawodowe – indywidualne spotkania z doradcą zawodowym.

3. Szkolne Centrum Wsparcia Psychologicznego

- Wsparcie w rozwiązaniu ważnych problemów psychologicznych dot. m.in. poznania siebie, kształtowania samooceny, relacji, radzenia sobie ze stresem, kształtowanie zdrowego stylu życia.
- Wsparcie psychologiczne – indywidualne spotkania z psychologiem/pedagogiem.

Cel szczegółowy 2: Promowanie i wspieranie uzdolnionych uczniów.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu promowanie i wspieranie uczniów zdolnych:

- wyróżnienia uczniów na poziomie szkoły, np. listy gratulacyjne, wyróżnienia, nagrody,
- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych mających na celu rozwijanie zainteresowań uczniów zdolnych,
- przygotowanie uczniów do turniejów, mistrzostw i konkursów na poziomie szkolnym, międzyszkolnym, miejskim, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym,
- realizowanie na terenie szkół europejskich programów edukacyjnych, m.in. „Zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych ogólnokształcących”,
- zajęcia prowadzone przez miejskie placówki wychowania pozaszkolnego (Pałac Młodzieży, Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy) tj. zajęcia artystyczne, informatyczne, sportowe, techniczne, turystyczno-krajoznawcze i przedmiotowe – liczba uczestników zajęć wynosiła **19 088** wychowanków,
- Realizacja Miejskiego Programu Stypendialnego dla Uczniów Szczególnie Uzdolnionych „PRYMUS” – w 2014 r. przyznano **138** stypendiów.

Wspieranie uczniów zdolnych przez udział w programach realizowanych z funduszy europejskich:

- **Eduscience** - projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w Ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Człowiek najlepsza inwestycja”. Podnoszenie kompetencji uczniowskich w dziedzinie nauk matematyczno-przyrodniczych i technicznych z wykorzystaniem innowacyjnych metod i technologii. W ramach projektu powstała nowoczesna platforma e-learningowa, na której są zamieszczane lekcje z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, stworzone przez nauczycieli praktyków pod okiem specjalistów metodyków, w oparciu o zagadnienia udostępnione przez pracowników naukowych Polskiej Akademii Nauk. Celem projektu jest zmiana procesu nauczania, uwzględnienie indywidualnych stylów uczenia się, zachęcanie do autonomii w procesie nauki. Każda szkoła uczestnicząca w projekcie otrzymała tablice interaktywną wraz z oprogramowaniem oraz zestaw do monitoringu przyrodniczego. W projekcie uczestniczy Szkoła Podstawowa Nr 22 im. J. Słowackiego.

- **Zrozumieć fizykę i poznać przyrodę – innowacyjny program nauczania dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** - głównym celem projektu jest zwiększenie zainteresowania uczniów naukami przyrodniczymi poprzez opracowanie i wdrożenie innowacyjnych programów nauczania przedmiotów: fizyka i przyroda w formule interdyscyplinarnej z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w latach 2012-2015. W projekcie uczestniczą Gimnazjum Nr 19 im. H. Sławika, Zespół Szkół Zawodowych Nr 1 im. J. Ziętka oraz VII Liceum Ogólnokształcące im. Harcerzy Obrońców Katowic.

- **Baltic Sea Project** - międzynarodowy, ekologiczny program edukacyjny dla szkół regionu Morza Bałtyckiego został zainicjowany w 1989 roku jako jeden z priorytetowych programów dla uczniów Szkół Stowarzyszonych UNESCO. Jego celem jest mobilizowanie uczniów szkół państw regionu Morza Bałtyckiego do podejmowania działań na rzecz ochrony zasobów wodnych oraz środowiska naturalnego człowieka. Program ma za zadanie nie tylko uświadamiać uczniom zagrożenia, wynikające z oddziaływania człowieka na środowisko naturalne, ale także pomóc im zrozumieć naukowe, społeczne i kulturowe aspekty zależności między człowiekiem a naturą. Ponadto przyczynia się on do stałej wymiany informacji na temat metod nauczania pomiędzy nauczycielami szkół państw regionu Morza Bałtyckiego. Do projektu należą: Finlandia, Szwecja, Dania, Niemcy, Polska, Litwa, Łotwa, Estonia i Rosja. Młodzież oraz nauczyciele szkół realizujących projekt biorą udział w warsztatach, konferencjach, letnich obozach umożliwiających stałą współpracę i wymianę doświadczeń, przyczyniając się jednocześnie do rozwoju programu. Projekt jest realizowany w II Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej.

- **Enter Your Future** - projekt edukacyjny skierowany do młodzieży z województwa śląskiego o charakterze międzynarodowym. Jest prowadzony przez AIESEC we współpracy z Wyższą Szkołą Technologii Informatycznych w Katowicach. Celem projektu jest stworzenie międzynarodowych relacji pomiędzy młodymi ludźmi z Polski oraz innych krajów z całego świata. *"Międzynarodowość" jest kluczem, którym każdy z nas może "otworzyć swoją przyszłość"*. - to credo projektu. Program realizowany jest przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. M. Kopernika oraz IV Liceum Ogólnokształcące im. gen. S. Maczka.

Cel szczegółowy 3: Wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.

Na terenie miasta Katowice podjęto następujące działania mające na celu wzbogacanie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży:

- zajęcia pozalekcyjne realizowane w ramach Środowiskowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Środowiskowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- zajęciach w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, m.in. Program Comenius (18 projektów), Leonardo da Vinci (8 projektów), eTwinning (15 projektów).

Zorganizowano także wyjazdy dzieci na tzw. „Zielone szkoły” - w 2014 r. z wyjazdu skorzystało **1 922** dzieci, w tym **1 308** uczniów klas trzecich, z **44** szkół.

Priorytet 4. Sport, rekreacja i wypoczynek.

Cel szczegółowy 1: Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo – rekreacyjnych.

Realizacja przedmiotowych założeń w Wydziale Sportu i Turystyki w 2014 r. odbywała się poprzez wykonywanie zadań zawartych w systemie pokrywających się z zadaniami, do których został powołany Wydział.

Wspieranie działalności katowickich klubów i stowarzyszeń sportowych w 2014 roku odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert o udzielenie dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w celu upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki w celu realizacji następujących zadań:

- „Szkolenie dzieci i młodzieży w dziedzinie sportu, turystyki i rekreacji” w 2014 r.,
- „Prowadzenie Środowiskowych Programów Profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych” w 2014 r. - w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii, zadanie realizowane przez Uczniowskie Kluby Sportowe,
- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych w okresie od dnia podpisania umowy do 30 czerwca 2014 r.”,

- „Organizacja imprez sportowych i turystycznych od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2014 r.”,
- „Akcja Zima 2014 – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Akcja Lato 2014 – organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży”,
- „Organizacja uprawiania sportu” - I edycja,
- „Organizacja uprawiania sportu” - II edycja.

Środki finansowe przekazywane katowickim klubom sportowym pozwalają im na prowadzenie bieżącej, całorocznej działalności szkoleniowej. Z dotacji pokrywane są min. koszty stałe (czynsze, wynajmy, obsługa techniczna itp.), sprzęt sportowy, stroje sportowe, akcesoria i urządzenia sportowe, wynagrodzenia trenerów i księgowych, transport na turnieje i obozy, wyżywienie i zakwaterowanie na turniejach i obozach, napoje i drobny poczęstunek itp. Ponadto Miasto w formie dotacji współfinansuje również organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców, a także wspomaga w znaczący sposób organizację zajęć dla dzieci i młodzieży pozostającej w mieście w trakcie ferii zimowych (Akcja Zima) oraz wakacji letnich (Akcja Lato). W zajęciach organizowanych przez kluby i stowarzyszenia uczestniczą tysiące dzieci i młodzieży, dla których uprawianie sportu i rekreacji stanowi alternatywny sposób na spędzanie czasu wolnego, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań oraz zabawę. Obserwujemy ciągły wzrost liczby dzieci i młodzieży trenujących w klubach w stosunku do lat ubiegłych. Dzięki dotacji ze strony miasta katowickie kluby i stowarzyszenia sportowe mogły realizować wymienione zadania przedstawiając bogatą ofertę sportową dla katowickich dzieci i młodzieży zarówno pod względem różnorodności zajęć, jak ich powszechnej dostępności.

W 2014 roku na terenie Miasta Katowice również zorganizowano różnego rodzaju imprezy rekreacyjno-sportowe, plenerowe, festyny, mitingi, a także promowano rozwój różnorodnych form aktywnego wypoczynku. Do najważniejszych tego rodzaju przedsięwzięć zaliczyć można m.in. :

1	IV Miejski Rajd Przygodowy
2	V Miejski Rajd Rowerowy „Na kole kole Nikiszu”
3	Rajd Rowerowy organizowany przez Radę Jednostki Pomocniczej nr 18 Murcki
4	I pieszo-rowerowy rajd dookoła Katowic
5	Rajd „Katowice wieczorową porą”
6	„Night Biking”
7	Akademickie Mistrzostwa Polski w szachach
8	Zawody strzeleckie o puchar Prezydenta Miasta Katowice
9	Zawody samochodowe Wrack Race Silesia
10	Turniej piłki nożnej chłopców rocznik 2003
11	Mistrzostwa Polski juniorów w łyżwiarstwie figurowym
12	III nieoficjalne Mistrzostwa Katowic gimnazjów w halowej piłce nożnej
13	III międzynarodowy turniej w gimnastyce artystycznej
14	Mistrzostwa Polski w ju-jitsu sportowym
15	VI turniej piłki nożnej im. Kossoka
16	IV trzeźwościowy turniej siatkarski
17	Turniej piłki siatkowej „Krwiodawcy kontra reszta Świata”
18	Charytatywny turniej piłki nożnej halowej dla dzieci z Domów Dziecka”
19	Turniej minikoszykówki o Puchar gen. Jerzego Ziętka
20	Mistrzostwa Śląska dzieci i kadetów w zapasach
21	Turniej szachowy
22	IV Memoriał im. Pawła Gasza
23	Turniej piłki nożnej w ramach akcji: „Kibicuję Fair Play i Razem Bezpieczniej”
24	IV miejski turniej piłki nożnej Old Boys
25	VII turniej piłki nożnej dziewcząt szkół podstawowych i gimnazjalnych

26	II Mistrzostwa Polski w ju-jitsu sportowym
27	VIII biegi przełajowe „Powstańcze pomniki”
28	XIV Amatorska Liga Hokeja, IX Liga Open
29	Mistrzostwa Katowic w szachach błyskawicznych
30	Finał mini Mistrzostw Świata w siatkówce
31	AWF-alia 2014 – zawody sportowe
32	I Śląskie zawody Capoeira
33	IV edycja programu profilaktycznego „Kibicuję Fair Play”
34	56 Wojewódzki Złot Ognisk i Klubów TKKF
35	Turniej piłki nożnej Brasil 2014
36	Katowicka Liga Szkół Podstawowych w szachach
37	Minifest i Powitanie Lata
38	Zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka
39	Dni Polsko-Czeskie zawody sportowe
40	Turniej piłki nożnej plażowej kobiet
41	Turniej piłkarski młodych sportowców
42	II turniej kajak polo
43	Spartakiada Sprawnego Przedszkolaka
44	II rajd Silesia
45	V indywidualne zawody lekkoatletyczne
46	I turniej Przyjaciół Klubu Biznesu w piłce nożnej
47	Turniej fair play Załęże 2014
48	Zawody jeździeckie osób niepełnosprawnych
49	Projekt sportowy „Zagraj na Bukowej”
50	Turniej piłki nożnej w ramach Dni Koszutki
51	VI turniej im. Ernesta Wilmowskiego
52	II turniej szachowy Przyjaźni Polsko-Węgierskiej
53	Turnieje sportowe w ramach Dni Bogucic
54	Mini Tour de Pologne i Tour de Pologne
55	Turniej skata
56	Spacer włóczykiów
57	Mistrzostwa Katowic w siatkówce plażowej
58	Zawody o „Czarny diament Ziemi Śląskiej”
59	Blok rekreacyjno – sportowy w ramach Dni Giszowca
60	III Turniej szachowy
61	V Międzynarodowy turniej w gimnastyce artystycznej
62	Katowickie Biegi Przełajowe
63	VII Mistrzostwa Polski w biegu 24-godzinny
64	Turniej koszykówki im. Klimontowicza
65	IV Międzynarodowe spotkania ze sportem
66	Katowickie biegi przełajowe
67	IV Turniej Silesia Football Cup

68	Turniej szachowy im. E.Oleja
69	Turniej piłki nożnej z okazji powitania szkoły
70	IV edycja „Zagraj na Bukowej”
71	VI edycja Silesia Maraton
72	Zawody sportowe dla dzieci i młodzieży „Kosta Cup”
73	Turniej goalball
74	Turniej piłki nożnej o Puchar Dyrektora MDK
75	Mecz futbolu amerykańskiego
76	Mistrzostwa Polski dzieci w fitness i Mistrzostwa Polski juniorów i weteranów w kulturystyce
77	Impreza plenerowa „Pogoń za lisem”
78	Turnieje piłki nożnej MDK Gliwicka
79	Zawody sportowe 1 st European Urban Disc Golf juniorów
80	Finał drużynowych Mistrzostw Śląska do lat 20-tu w podnoszeniu ciężarów
81	VII Bieg Patrolowy
82	Zawody sportowe z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych
83	Turniej piłki nożnej G9 Cup
84	Memoriał szachowy „9-ciu z Wujka”
85	Wojewódzki turniej piłki siatkowej męskiej dla amatorów
86	XI Integracyjna Spartakiada Sportowa Przedszkolaków
87	IV Międzynarodowy Barbórkowy turniej koszykówki chłopców
88	Turniej halowy piłki nożnej
89	IV turniej piłki ręcznej
90	I Mikołajkowy turniej piłki nożnej
91	XIV Gimnazjada pływacka i XIII Delfiniada pływacka
92	XI edycja halowego turnieju piłki nożnej Domów Dziecka
93	Mistrzostwa Polski seniorów w lekkiej atletyce
94	Mistrzostwa Polski lowkick seniorów i juniorów
95	Mistrzostwa Śląska dzieci i kadetów w zapasach
96	Turniej football-u amerykańskiego PLFA 8
97	Turniej piłki nożnej rocznika 2004
98	Zawody sportowe w ramach Dni Polsko- Czeskich
99	Ogólnopolski drużynowy turniej tenisa stołowego chłopców
100	„Od najmłodszych lat w koszykówkę gram”
101	VI Ogólnopolska Olimpiada Sportowa Uniwersytetu Trzeciego Wieku
102	Mistrzostwa Polski w mini koszykówce dziewcząt
103	Sportowy powiew wakacji z miastem Katowice
104	Sportowy Piknik Rodzinny
105	X Ogólnopolska Gimnazjada w halowych grach zespołowych
106	I edycja Amatorskiej Ligi Siatkówki
107	Międzynarodowy mecz bokserski
108	V Miting lekkoatletyczny
109	XX Ogólnopolski turniej w mini siatkówce Kinder Sport

110	Night skating
111	Mistrzostwa Europy w judo kadetów
112	II Night Racing
113	Katowice Business Run
114	II Międzynarodowe Zawody w chodzie sportowym
115	Turniej futbolu amerykańskiego drużyn juniorskich PLFAJ
116	Mistrzostwa Polski młodzików w lekkiej atletyce
117	Międzynarodowy turniej International Tournament Memorial w siatkówce
118	Turniej finałowy rozgrywek I ligi baseballu
119	Finał polskiej ligi futbolu amerykańskiego PLFA 2
120	Mistrzostwa Europy juniorów w szachach
121	Halowe regionalne Mistrzostwa Świata w jeździectwie
122	XXII Międzynarodowy Turniej Barbórkowy w zapasach styl klasyczny
123	Zimowe Mistrzostwa Polski masters w pływaniu

Reasumując należy stwierdzić, że wszystkie działania podejmowane przez Wydział Sportu i Turystyki w 2014 r. miały na celu popularyzację sportu, aktywnego wypoczynku oraz zdrowego trybu życia jako sposobu spędzania wolnego czasu przez rodzinę.

Cel szczegółowy nr 2: Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzcie.

Zadanie 1: Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym tj. alkoholizmowi, narkomanii oraz biernym formom spędzania wolnego czasu.

Zadanie to jest realizowane między innymi poprzez:

- realizację treści edukacyjnych i profilaktycznych wynikających z podstawy programowej w ramach przedmiotów: biologia, wychowanie do życia w rodzinie, wychowanie fizyczne oraz lekcji wychowawczych (tzn. godzin do dyspozycji wychowawcy) i wyjazdy uczniów na wycieczki szkolne o charakterze rekreacyjnym,
- funkcjonowanie w szkołach oddziałów sportowych. Jednostki dla których organem prowadzącym jest miasto Katowice prowadzą **38** oddziałów sportowych do których uczęszczało **913** uczniów. Dyscypliny, w których prowadzone jest szkolenie sportowe to: piłka nożna, piłka siatkowa, piłka ręczna, koszykówka, pływanie i szermierka.

Ponadto wszystkie szkoły, każdego roku, wdrażają szkolny program wychowawczy oraz szkolny program profilaktyki, które są opracowywane i dostosowywane do potrzeb środowiska danej placówki i uwzględniają treści związane z promocją zdrowia i zdrowego stylu życia.

Kolejny rok z rządu, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach realizowała w katowickich szkołach podstawowych i gimnazjach programy:

- „Dbam o siebie żyję zdrowo”, którego celem jest promocja zdrowego stylu życia w aspekcie psychologicznym. W programie uczestniczyło **10** szkół podstawowych i **10** gimnazjów;
- „Trzymaj Formę”, którego celem jest promocja zdrowego stylu życia w aspekcie prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej. W programie uczestniczyło **21** szkół podstawowych i **15** gimnazjów.

Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym tj. alkoholizmowi, narkomanii – więcej na ten temat w priorytecie 5, celu szczegółowym 2 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

Zadanie nr 2. Zagospodarowanie w okresie wakacyjnym czasu wolnego dzieciom i młodzieży poprzez ich udział w imprezach i zajęciach organizowanych w ramach „Akcji Lato” i „Akcji Zima”.

Realizacja zadania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

W 2014 roku w zajęciach w ramach organizacji letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży w Świetlicach i Klubach prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i organizacje pozarządowe,

jak również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w ramach udzielonego dofinansowania do wypoczynku letniego poza miejscem zamieszkania, łącznie udział wzięło:

- w ramach letniego wypoczynku **1 735** dzieci,
- w ramach zimowego wypoczynku **785** dzieci.

Dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Katowice przygotowano liczne atrakcje i zajęcia np. konkursy i turnieje sportowe, dyskoteki, zajęcia w ramach kółek zainteresowań, quizy, zajęcia plastyczne, muzyczne, informatyczne, internetowe, kulinarne itp.

Dzieci uczestniczyły w wielu świetlicowych i między-świetlicowych imprezach, imprezach organizowanych bądź dotowanych przez Urząd Miasta, Pałac Młodzieży, Domy Kultury, w imprezach plenerowych w Parku Kościuszki i Parku Śląskim (Wesołe Miasteczko, Planetarium, ZOO, Skansen). Dzięki współpracy tutejszego Ośrodka z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji, przez cały okres wakacji dzieci korzystały ze wszystkich kąpielisk otwartych oraz boisk i sal gimnastycznych.

Wzorem lat ubiegłych Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w ramach limitu miejsc, przyjmowały dzieci ze środowiska lokalnego, nie będące dotychczas pod opieką Świetlic oraz Klubów. Dzieci te nie spędzały samotnie czasu wakacji na swoich podwórkach lub w domach rodzinnych, tylko miały możliwość uczestniczenia w zajęciach przygotowanych przez Świetlice i Kluby. Dzięki temu miały zapewnioną właściwą opiekę, bezpieczeństwo oraz mogły aktywnie i konstruktywnie spędzić czas podczas ferii i wakacji. Z tej formy opieki skorzystało **24** dzieci ze środowiska lokalnego.

Realizacja zadania przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice

Szkoły i placówki brały czynny udział w „Akcji Lato w Mieście - 2014”. Zajęcia stacjonarne prowadzono w **38** szkołach tj.: 29 szkołach podstawowych, 1 zespole szkół specjalnych, 7 gimnazjach, 1 szkole ponadgimnazjalnej oraz **3** placówkach oświatowo-wychowawczych: Młodzieżowym Domu Kultury, Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym oraz Pałacu Młodzieży. Szkoły i placówki zaangażowane były także w „Akcję Zima- 2014”. Organizatorami wypoczynku zimowego były **33** szkoły podstawowe, **4** zespoły szkół specjalnych, **9** gimnazjów, **1** zespół szkół integracyjnych, **6** szkół ponadgimnazjalnych i **3** placówki oświatowo-wychowawcze; Młodzieżowy Dom Kultury, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy oraz Pałac Młodzieży.

Realizacja zadania przez Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice

Akcja „Zima w mieście 2014” realizowana w dniach od 20 stycznia - 2 lutego 2014 r. w miejskich instytucjach kultury.

Podobnie jak w latach ubiegłych w czasie ferii zimowych Miejskie Instytucje Kultury przygotowały dla najmłodszych mieszkańców naszego miasta wiele rozmaitych form spędzania wolnego czasu w okresie przerwy od zajęć szkolnych. Zorganizowano m.in. warsztaty (plastyczne, muzyczne, teatralne), wycieczki, wyjścia do kina i teatru, zajęcia świetlicowe. Formy spędzania wolnego czasu były zależne od indywidualnego charakteru poszczególnych instytucji co pozwoliło na wybór zajęć w zależności od zainteresowań dzieci. Większość zajęć odbywała się bezpłatnie, za wyjątkiem niektórych wyjść do teatrów, kin czy wycieczek, które były częściowo lub w całości finansowane przez uczestników. Zajęcia w ramach akcji „Zima w mieście” cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży i były monitorowane przez pracowników Wydziału Kultury.

Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Miejski Dom Kultury „Koszutka” podczas ferii zaproponował dzieciom i młodzieży w wieku od 6 do 17 lat różnorodne bezpłatne zajęcia:

- Drugie życie rzeczy – kreatywne zajęcia wykorzystujące elementy upcyclingu, podczas których dzieci tworzyły ekozabawki z orzechów, papieru, drewna i plastiku - zorganizowano **4** zajęcia,
- Ekoolimpiada Zimowa – podczas której dzieci wykonywały indywidualne konkurencje sportowe – zorganizowano 2 imprezy,
- „Ekoziemianin – Przyjaciel Planety” – zajęcia dydaktyczno-ruchowe wokół tematyki ekologicznej,
- Ekologiczny Klub Odkrywców – „skąd się bierze metal?” – zajęcia podczas których dzieci poznały pochodzenie metalu oraz jego właściwości i zastosowanie. mogły również własnoręcznie stworzyć metalozabawki,
- „Zabawy Z Pszczółką Mają I Guciem” – ekologiczny spektakl interakcyjny dla dzieci w wyk. aktorów Fabryki Kultury,
- konkursy i turnieje – zorganizowano **5** konkursów,

- koncert Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w Katowicach,
 - tenis stołowy – **10** dni,
 - zajęcia sportowe – gry i zabawy drużynowe – **2** zajęcia.
- Ogółem w akcji wzięło udział **206** dzieci.

Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

W ramach akcji „Zima w mieście 2014” MDK „Ligota” zorganizował **54** zajęcia artystyczne oraz **4** atrakcyjne wycieczki pod hasłem: „Podróże w czasie i przestrzeni”. Przez dwa tygodnie codziennie od 10.00 do 15.00 dzieci uczestniczyły w zajęciach: teatralnych, plastycznych, dziennikarskich, muzycznych oraz taneczno-sportowych. Dodatkowo w środy odbyły się **2** spotkania filatelistyczne z Romualdem Jeżewskim - członkiem honorowym Polskiego Związku Filatelistów, który zapoznał uczestników z historią znaczka pocztowego oraz zachęcił do udziału w konkursie na projekt znaczka z okazji 20-lecia „Święta Kwitnących Głogów”. Ponadto w MDK „Ligota” przygotował atrakcyjne wycieczki:

- we wtorek 21 stycznia dzieci odwiedziły Teatr Lalek „Banialuka” w Bielsku – Białej, gdzie zobaczyły spektakl pt. „Piękna i Bestia”. Po przedstawieniu zwiedziły Studio Filmów Rysunkowych, zapoznały się z techniką i sposobem powstawania filmów rysunkowych tj. Bolek i Lolek. Dzieci zwiedziły pracownie wytwórni i zobaczyły w sali kinowej bajki,
- w piątek 24 stycznia dzieci uczestniczyły w 2-lekcyjnych zajęciach dydaktycznych pt. „Królestwo planet” w Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym w Chorzowie. Uczestnicy nauczyli się orientować na sferze niebieskiej, poznali Układ Słoneczny i jego składniki, zobaczyli także obserwatorium astronomiczne, stację klimatologiczną oraz seans pt. „Podróż Małego Księcia”,
- we wtorek 28 stycznia dzieci obejrzały w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie spektakl pt. „O dziewczynce Katarzynie Czerwonym Kapturkiem zwanej”, a następnie w Muzeum Zamkowym poznali historię będzinśkiego zamku,
- ostatnią wycieczkę zorganizowano w piątek 31 stycznia. W Palmiarni w Gliwicach dzieci poznały rośliny tropikalne z różnych stref klimatycznych oraz zobaczyły ekspozycje akwarystyczne z Amazonii, Tanganiki, rzek polskich oraz Azji południowo-wschodniej. Na koniec wycieczki uczestnicy zwiedzili gliwicką radiostację, i zapoznali się z jej historią.

W czasie ferii w zajęciach uczestniczyło **363** osób.

Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”, ul. Marcinkowskiego 13

Akcja „Zima w mieście” w MDK „Bogucice – Zawodzie” w Katowicach rozpoczęła się 20.01.2014 r. i trwała do 31.01.2014 r., i odbywała się równolegle w działach „Bogucice” i „Zawodzie” od pn. do pt. w godz. 10.00 – 14.00. Podczas zajęć dzieci otrzymywały codziennie poczęstunek oraz napoje.

W dziale „Bogucice” przy ul. Markiefki 44 dzieci uczestniczące w zajęciach skorzystały z takich warsztatów jak: warsztaty taneczne, multimedialne, warsztaty plastyczne. Zorganizowane zostały także kalambury, karaoke, rozgrywki sportowe oraz gry i zabawy integracyjne. W trakcie Akcji dzieci spotkały się z funkcjonariuszem Komendy Miejskiej Policji w Katowicach. Podczas spotkania zapoznały się z zasadami bezpiecznego spędzania wolnego czasu. Poza warsztatami organizowanymi w siedzibie MDK, dzieci wzięły udziału w zorganizowanym wyjściu do Kina IMAX oraz do Kopalni cukierków HANYS.

W dziale „Zawodzie” przy ul. Marcinkowskiego 13 dzieci uczestniczyły w warsztatach artystycznych, tj.: plastycznych, tanecznych, muzyczno-rytmicznych, wokalnych, multimedialnych, warsztatach origami oraz w grach sportowych, imprezach edukacyjnych i zabawach integracyjnych. Atrakcją zajęć było spotkanie z pszczelarzem, który poprowadził lekcję pszczelarstwa i warsztaty wyrobu świec z wosku. Podczas akcji „Zima w mieście 2014” odbyło się spotkanie z funkcjonariuszem KM Policji w Katowicach. Dzieci wzięły także udział w warsztatach etnologicznych organizowanych w MHK na Nikiszowcu, wyjściu do Kina IMAX oraz do Kopalni Cukierków Hanys. Na zakończenie akcji „Zima w mieście” w MDK „Bogucice – Zawodzie” zorganizowano bal przebierańców, który w tym roku odbył się w dziale „Zawodzie”.

Liczba dzieci uczestniczących w MDK „Bogucice - Zawodzie” wyniosła **438** osób.

Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya Żeleńskiego 83

Akcja „Zima w mieście 2014” w MDK „Południe” przebiegła zgodnie z planem. Największą popularnością cieszyły się wycieczki, spotkania z kulturą indiańską, spektakle teatralne, pokazy tresury psów, wyjazdy do sali zabaw „Jupi Park” oraz warsztaty plastyczne.

Wyjazd do sali zabaw „Jupi Park” zgromadził grupę dzieci młodszych. W trakcie pobytu zabawy prowadziła animatorka, która zorganizowała gry i turnieje dla dzieci. Odbyły się wycieczki do Palmiarni w Gliwicach oraz do Huty Szkła Zawierciu. W hucie dzieci oglądały proces dmuchania szkła, piec hutniczy, zdobienie i szlifowanie szkła. W Kostuchnie można było w kolejne dwa piątki uczestniczyć w spektaklach

teatralnych „O czym szumi las” oraz „Psołki małej Dorotki”. Przedstawienia bardzo się podobały i zgromadziły liczną publiczność.

W Zarzeczcu i Podlesiu bardzo atrakcyjna okazała się wizyta pana Marka Ptasieńskiego, który opowiadał o życiu i zwyczajach Indian. Prezentowano ubiory kobiet i dzieci, przedmioty codziennego użytku, ozdoby i broń. Uczestnicy mogli ubrać pióropusze i buty indiańskie. Na spotkaniu z treserkami psów dzieci poznawały zasady opieki nad zwierzętami, ich potrzeby i zwyczaje żywieniowe. Treserki prezentowały umiejętności swoich podopiecznych. Podczas warsztatów plastycznych w Zarzeczcu dzieci wykonywały laurki z okazji zbliżającego się Dnia Babci.

MDK „Południe” gościł także muzyków z IPIUM „Silesia” z koncertem oraz zagadkami muzycznymi dostosowanym do poziomu uczestników. Artyści prezentowali utwory na instrumentach smyczkowych. W Podlesiu odbyły się zajęcia sportowe „Klubu Sportowego Smoka Beboka”, różnorodne zabawy ruchowe i gry zespołowe, zabawy muzyczne, karaoke dla dzieci oraz warsztaty plastyczne. Zapewniono świeży posiłek w czasie zajęć stacjonarnych.

W akcji „Zima w mieście 2014” uczestniczyło łącznie **1 314** dzieci i młodzieży.

Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. gen. Hallera 28

Miejski Dom Kultury „Szopienice–Giszowiec” w swojej głównej siedzibie przy ul. Gen. J. Hallera 28, zorganizował dwutygodniowe zajęcia pod hasłem: „W zimowej krainie”. Wszystkie dzieci mogły uczestniczyć zarówno w zajęciach stacjonarnych, jak i wyjazdach zorganizowanych. Zimowe spotkania rozpoczęły zajęcia integracyjne, które umożliwiły współpracę między dziećmi, a także wspólne stworzenie regulaminu. Kolejne dni to udział w kreatywnych warsztatach twórczych w BWA w Katowicach, udział w koncercie muzyki poważnej dla dzieci w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej oraz wspólna wyprawa do Kina Kosmos na specjalnie przygotowany seans filmowy. Dużą radość sprawiła dzieciom wizyta w Teatrze Gry i Ludzie oraz spotkanie z aktorami. Dzieci chętnie brały udział także w zajęciach ruchowych na świeżym powietrzu, ciesząc się z uroków zimy. Dwutygodniowe spotkania to także zajęcia stacjonarne: zajęcia plastyczne, taneczne, gry i zabawy językowe, quizy i gry planszowe, zadania na spostrzegawczość oraz zawody drużynowe (z piłką, skakanką, paletkami).

W filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec”, przy ul. Obr. Westerplatte 10, zajęcia odbywały się pod hasłem „Zimowe szaleństwa”. Podczas proponowanych różnych zajęć (plastycznych, zabawy drużynowe) dzieci miały okazję rozwijać zdolności interpersonalne. Ogromnym powodzeniem cieszyły się konkursy plastyczne i sprawnościowe, w których dzieci mogły wykazać się różnymi umiejętnościami (artystycznymi, sportowymi). Oprócz zajęć stacjonarnych zaproponowano uczestnikom bogatą ofertę zajęć wyjazdowych, m.in. bezpłatne warsztaty muzyczne w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej w Katowicach, bezpłatne zajęcia na basenie w Gimnazjum nr 13 w Szopienicach, przedstawienie dla dzieci pt. Bajkomat w Teatrze Gry i Ludzie, warsztaty plastyczne w BWA i Muzeum Historii Katowic w Nikiszowcu, a także kino Cinema City w Katowicach (bajka pt. Kraina Lodu). Na zakończenie zajęć odbyła się dyskoteka, na której dzieci dostały pamiątkowe dyplomy.

W filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec”, Plac Pod Lipami 1, 3 – 3a, podczas dwóch tygodni ferii dzieci brały udział w zajęciach świetlicowych oraz w specjalnie przygotowanych wyjazdach. Była to m.in.: wyprawa do Kinoteatru Rialto (film Kraina Lodu), wyjazd do Centrum Sztuki Filmowej na warsztaty filmowe i projekcję filmu „Klopsiki i inne zjawiska pogodowe”, uczestnictwo w spektaklu Teatru Gry i Ludzie pt.: Bajkomat oraz warsztaty plastyczne w Muzeum Historii Katowic. Zajęcia świetlicowe również obfitowały w liczne atrakcje. Dla uczestników przygotowano mnóstwo konkursów i zabaw (m.in. konkurs tańca i śpiewu, konkursy plastyczne oraz turniej gier planszowych).

Świetna zabawa naszych podopiecznych łączyła się z możliwością wykazania się wiedzą, a współzawodnictwo nagradzane było upominkami i dyplomami. Zajęcia ukoronował bal przebierańców, na który uczestnicy własnoręcznie wykonali kotyliony i maski.

Łącznie w trzech placówkach w akcji „Zima w mieście 2014” brało udział **650** uczestników.

Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

Akcja „Zima w mieście 2014” trwała od 20 stycznia do 2 lutego 2014 r., w tym czasie Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach przygotowała zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w 21 filiach (Filia nr: 3, 4, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 38). Zrealizowano 210 zajęć w 20 filiach. W Filii nr 17 mimo przygotowanej oferty, nie pojawiło się ani jedno dziecko w czasie trwania Akcji. Były to dzieci w wieku od 6 do 18 lat. Dodatkowo Filie nr 21 i 31, które formalnie nie uczestniczyły w Akcji, zorganizowały 7 zajęć o tematyce nawiązującej do Akcji dla 85 dzieci. „Ferie z Książką w 2014”

roku dedykowano kulturze książki oraz sztuce kulinarnej. Projektowano utensylia czytelnicze niezbędne w kuchni Smakosza Czytania, tworzone przepisy na kanwie kanonów literatury oraz nowości wydawniczych. Uczestnikom proponowano różnorodne działania, stawiając na wzmocnienie dobrego wizerunku książki, kreując pozytywne nastawienie do czytania oraz aktywne uczestnictwo w kulturze - również w przestrzeni miasta, np.: podczas gry miejskiej z cyklu: W pogoni za smacznym kąskiem! Miejsca Wolne od Fast Foodu (2 edycja). Promowano radość czytania i poznawania różnych kultur reprezentowanych przez miejsca: Zła Buka- księgarnia (kultura książki), El Mexicano restauracja (kultura Meksyku), Złoty Osioł – bar (kultura hinduska), Serowarnia – sklep (naturalne produkty z Jury). Uczestnicy świetnie się bawili wykorzystując wiedzę i znaki zapisane w książkach oraz te obecne w przestrzeni miasta. Gra wzbudziła duże zainteresowanie i aplauz przechodniów.

W czasie Ferii z Książką 2014 odbyły się również ciekawe imprezy ogólnobiblioteczne: Czy można jeść książki? warsztaty „picturebooks” z edukatorką Moniką Obuchow, 1000 Smaków - warsztaty blogersko-kulinarne, Itadakimasu! - japońskie warsztaty z Nihonto (2 edycja), Klimaty z mchu i paproci warsztaty w Rebel Garden, Tertulia Baśni w Ogrodzie Biblioteki - zabawa literacka w ogrodzie przy Filii nr 14.

Największą frekwencję zanotowano w filiach: F 26 (166), F 25 (137), F 38 (99). Frekwencja na zajęciach wyniosła łącznie **1 321** osób.

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 Maja 31 a

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w ramach akcji „Zima w mieście 2014” zrealizowała 20 koncertów zatytułowanych: „W karnawałowym nastroju”. Odbywały się one w przedszkolach, bibliotekach i domach kultury. W koncertach wystąpiły: Małgorzata Wojciechowska- skrzypce, Malwina Wyborska - altówka, Maksymilian Gruchlik - klarnet, Katarzyna Pała - klarnet, Alicja Przytuła - Mucha-słowo, Alicja Kotyl - słowo, Aneta Iwan – słowo, Elżbieta Mazur - słowo.

Koncerty dla uczniów szkół podstawowych odbyły się w MDK Szopienice - Giszowiec, Młodzieżowym Domu Kultury, MDK „Koszutka”, MDK „Południe”, w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej przy ulicy Francuskiej, w Miejskiej Bibliotece Publicznej w filiach 16, 14, 32. Koncerty dla dzieci przedszkolnych zorganizowano w przedszkolach nr 26, nr 30, nr 19, nr 89, nr 15, nr 99, nr 93, nr 78, nr 81.

W koncertach wzięło udział **768** słuchaczy.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA, al. W. Korfańskiego 6

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w 2014 roku aktywnie włączyła się w organizację akcji „Zima w Mieście”. Warsztaty, od lat niezmiennie cieszące się dużą popularnością, tym razem korelowały z wystawą 23 Biennale Plakatu Polskiego. Uczestnicy zajęć poznali historię plakatu oraz dowiedzieli się czym charakteryzuje się ta specyficzna forma wypowiedzi. Nauczyli się w jaki sposób tworzyć komunikat plastyczny za pomocą skrótu myślowego, symbolu, metafory. Zajęcia odbywały się nieodpłatnie. Łącznie odbyło się 14 warsztatów, w których wzięły udział **243** osoby.

W ramach Akcji „Zima w Mieście” Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach umożliwiła również darmowe zwiedzanie wystawy „23 BPP” oraz wystawę fotografii w Małej Przestrzeni dla grup dzieci i młodzieży z Katowic oraz okolicznych miast. Wystawę zwiedziło **56** osób.

Łącznie w akcji „Zima w Mieście 2014” w Galerii Sztuki Współczesnej BWA wzięło udział **299** osób.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. św. Jana 10

Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum w ramach akcji „Zima w Mieście 2014” zagrał **16** spektakli (9 tytułów), w tym jedno przedstawienie w terenie, w ramach 17. Bajkowych Spotkań Teatralnych Zima 2014 w Żywcu. Przedstawienia były przeznaczone dla widzów przedszkolnych i szkolnych; cieszyły się dużym powodzeniem i były grane na Scenie Ateneum oraz w Galerii Ateneum.

W czasie ferii zimowych odbywały się również lekcje teatralne dla dzieci, które prowadziła p. Bogumiła Kurcab-Karkoszka, pedagog współpracująca od wielu lat z Teatrem „Ateneum”. Tematami lekcji teatralnych były: lalki teatralne (jakie rodzaje lalek są wykorzystywane w teatrach lalek, jak się je animuje, z czego są zrobione), scenografia (co to jest scenografia, kto ją tworzy i po co jest w teatrze), muzyka w teatrze (jaka jest rola muzyki w spektaklach teatralnych), historia teatru lalek na przestrzeni wieków i ćwiczenia z dykcji.

W akcji „Zima w Mieście 2014” Teatr realizował również programy: „Nas Troje i Więcej” oraz „Babcia, Dziadek i Ja”. W ramach tych programów nasze spektakle zobaczyło **76** osób.

Na przedstawieniach w czasie ferii zimowych było obecnych **109** osób specjalnej troski ze Szkół i Ośrodków dla Niepełnosprawnych oraz dzieci – podopiecznych MOPS ze Świeblic Środowiskowych i Caritas. Dzieci te wraz z opiekunami skorzystały z 50% zniżki na bilety. Na przedstawieniach nie zabrakło również widzów indywidualnych, a łącznie przedstawienia na obu scenach i w terenie obejrzało **1 670** osób.

Muzeum Historii Katowic, ul. Szafranka 9

Muzeum Historii Katowic w ramach akcji „Zima w mieście 2014” przygotowało zajęcia warsztatowe plastyczne i etnograficzne. Zajęcia odbywały się w budynku Muzeum Historii Katowic przy ul. ks. J. Szafranka 9, w Dziale Etnologii Miasta Oddziale MHK przy ul. Rymarskiej 4 i w Dziale Teatralno-Filmowym Oddziale MHK przy ul. Kopernika 11. Podczas warsztatów „Ferie z plakatem” dzieci projektowały plakaty do wydarzeń kulturalnych np. do przedstawienia teatralnego, filmu, koncertu; plakaty o akcjach społecznych np. o ochronie przyrody, o bezpieczeństwie, o czytelnictwie. Uczestnicy warsztatów zwiedzali wystawę pt. „Śląska szkoła plakatów. Profesorowie i uczniowie katowickiej uczelni artystycznej (1947-2000)”, która inspirowała ich do wykonania własnego plakatu, do poznania tematów i technik stosowanych w sztuce plakatu.

W Dziale Etnologii Miasta odbywały się zajęcia etnograficzne pt. „Bydź grzeczny, bo przyjdzie bebok i cię zjy czyli o tym, co dawniej straszło”. W czasie zajęć dzieci poznawały strachy i demony śląskie, ich cechy charakterystyczne oraz miejsce w śląskiej tradycji; zajęcia były połączone z rozwiązywaniem zagadek, krzyżówek i rebusów. Inną propozycją oddziału były warsztaty plastyczne, których tematem było projektowanie chust do noszenia małych dzieci. Temat warsztatów nawiązywał do wystawy czasowej pt. „Powijaki, chusty, wózki. Wielkie podróże małego człowieka”, którą zwiedzali uczestnicy zajęć.

W dziale Teatralno-Filmowym MHK dzieci nabywały umiejętności wykonania kostiumu postaci z przedstawienia teatralnego. Podpowiedzią estetyczną dla uczestników warsztatów były projekty kostiumów Barbary Ptak, które dzieci mogły podziwiać na wystawie pt. „Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków”.

W ramach akcji „Zima w mieście 2014” dzieci zwiedzały także z przewodnikiem wystawę stałą: „W kamienicy mieszczańskiej”, „Z dziejów Katowic”. Zajęcia warsztatowe prowadzone były dla uczniów szkół podstawowych – dzieci z półkolonii w katowickich szkołach i klubach osiedlowych oraz dla indywidualnych uczestników. W warsztatach i zwiedzaniu, łącznie w 52 zajęciach wzięło udział 952 osoby.

Centrum Kultury Katowice im. K. Bochenek, pl. Sejmu Śląskiego 2

Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek w ramach przebiegu akcji „Zima w mieście 2014” realizowało zajęcia w ramach projektu „Future Artist – Twórcza Kontynuacja” oraz warsztaty pn. „Muzyczna Scena Kameralna”.

W ramach „Future Artist – Twórcza Kontynuacja” zrealizowano warsztaty twórcze „Niuanse Życzeń”, podczas których edukator Ewa Kokot wraz z dziećmi odniosła się do sztuki najnowszej takich artystów, jak: Izabela Gustowska, Ewa Partum, Leon Tarasewicz, Lesław Tetla. Prace twórców były inspiracją do działań twórczych dzieci, które zrealizowały poetyckie zdjęcia, obiekty oraz wykonały kolaże. W ramach warsztatów zrealizowano 5 spotkań, tj. 20 - 23, oraz 24 stycznia 2014 r. Dodatkowo 16 stycznia 2014 r. otwarto wystawę: „Akceptujemy sztukę!”.

W ramach Muzycznej Sceny Kameralnej zrealizowano warsztaty muzyczne „Pada śnieg, pada śnieg, każdy płatek w nutkę zmienia się” podczas których odbywały się zimowe zabawy muzyczne z instrumentami perkusyjnymi i fortepianem. Zrealizowano 10 spotkań, w dniach 20-24.1.2014 oraz 27-31.01.2014.

Wszystkie wydarzenia odbywające się w ramach „Akcji zima w mieście 2014” były bezpłatne, wzięło w nich udział 554 osoby.

Akcji „Lato w mieście 2014” realizowana w dniach od 30 czerwca do 31 sierpnia 2014 r. w miejskich instytucjach kultury.

W czasie wakacji Miejskie Instytucje Kultury przygotowały dla dzieci i młodzieży z naszego miasta wiele rozmaitych form spędzania wolnego czasu. Warsztaty (plastyczne, muzyczne, teatralne), wycieczki, zajęcia świetlicowe i w plenerze były organizowane w zależności od charakteru poszczególnych instytucji i pozwalały na wybór zajęć w zależności od zainteresowań dzieci. Większość wydarzeń miała charakter otwarty i bezpłatny. Informacje o akcji „Lato w mieście 2014” można było znaleźć w lokalnej prasie, gazecie miejskiej „Nasze Katowice”, na stronach internetowych UM Katowice i miejskich instytucji kultury w Katowicach, a także na plakatach i w siedzibach miejskich instytucji kultury.

Miejski Dom Kultury „Koszutka”, ul. Grażyńskiego 47

Miejski Dom Kultury „Koszutka” podczas ferii w 2014 r. zaproponował dzieciom i młodzieży w wieku od 6 do 17 lat różnorodne bezpłatne zajęcia:

- „Nasza planeta – nasz przyjaciel” – impreza plenerowa, w programie m.in.: ekologiczne kręgle, „japońskie malowidło”, zabawy w segregację, chodzenie na szczudłach, zakrętkowy upcycling oraz program animacyjny w wyk. aktorów Fabryki Kultury,
- drugie życie rzeczy - kreatywne zajęcia wykorzystujące elementy upcyclingu, podczas których dzieci tworzyły ekozabawki z guzików, puszek, butelek, korka – zorganizowano 2 warsztaty,

- gra terenowa na orientację – podczas której uczestnicy musieli odnaleźć na terenie parku punkty kontrolne na podstawie mapy otrzymanej przez organizatora,
 - warsztaty naukowe „Z fizyką za pan brat” – eksperymenty w grupach ,
 - konkursy i turnieje – zorganizowano 10 konkursów,
 - koncert Instytucji Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w Katowicach,
 - zajęcia sportowe – gry i zabawy drużynowe – zorganizowano 4 zajęcia,
 - warsztaty plastyczne – zorganizowano 5 zajęć,
 - zajęcia integracyjno-dydaktyczne, m.in.: warsztaty muzykoterapii, zajęcia teatralne, teatr cieni, zabawy z animacją, warsztaty z robotyki – zorganizowano 10 zajęć,
 - wycieczki i wyjścia m.in. do Górnos Śląskiego Parku Etnograficznego w Chorzowie, do Kompleksu Sportowego „Michał” w Siemianowicach Śląskich, do Pałacu Młodzieży w Katowicach – 16 wyjść,
- Ogółem w akcji wzięło udział **584** dzieci, w tym również dzieci ze szkół podstawowych nr 10, 17 i 19 w Katowicach oraz Świetlic Środowiskowych z Zabrza.

Miejski Dom Kultury „Ligota”, ul. Franciszkańska 33

Akcja „Lato w mieście 2014” w MDK „Ligota” rozpoczęła się w poniedziałek 30.06.14 r. i trwała przez 7 tygodni do 22.08.14 r. Podczas pierwszych 5 tygodni akcji dzieci zapoznane zostały z charakterystyką pracy ważnych społecznie zawodów mundurowych – górnika, leśnika, strażaka, policjanta i ratownika medycznego.

W pierwszym tygodniu „Lato z mundurem” dzieci uczestniczyły w zajęciach plastycznych, muzyczno-ruchowych, dziennikarskich oraz teatralnych, podczas których przybliżony został zawód górnika. Uczestnicy zobaczyli m.in. pokaz multimedialny o środowisku pracy górnika oraz rysowali górnika przy pracy i w stroju galowym. Dzieci udały się do Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności znajdującego się na terenie kopalni KWK „Wujek”, spotkali się z górnikami opowiadającymi o historii górnictwa oraz pracy górnika dawniej i dziś. Zorganizowano wycieczkę autokarową do Kopalni Guido w Zabrze. Dzieci zwiedziły kopalnię z przewodnikiem, odbyły przejażdżkę podziemną kolejką oraz uczestniczyły w zajęciach warsztatowych związanych z górnictwem.

W ramach drugiego tygodnia akcji odbyły się zajęcia teatralne, muzyczno-ruchowe, dziennikarskie, podczas których przedstawiony został zawód – leśnik. Uczestnicy obejrżeli materiały filmowe dotyczące pracy leśników, wykonali prace plastyczne związane z tematem akcji oraz wybrały się do leśniczówki - siedziby Nadleśnictwa przy ul. Kijowskiej w Katowicach.

Trzeci tydzień zajęć poświęcony był pracy strażaka. Dzieci uczestniczyły w warsztatach plastycznych, muzycznych, teatralnych, sportowych oraz dziennikarskich, w ramach których zaprezentowany został zawód strażaka oraz środowisko jego pracy, później odbyła się również wycieczka do Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. Uczestnicy zwiedzali ekspozycje muzealne z przewodnikiem, który opowiedział o historii staży pożarnej, pokazał im sprzęt, samochody oraz specjalne kombinezony używane podczas akcji gaśniczej.

W czwartym tygodniu odbyły się tematyczne zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe związane z zawodem policjanta. Uczestnicy wybrali się na wycieczkę do Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie. Dzieci spacerowały ścieżką edukacyjną, oglądały liczne okazy zwierząt, poznawały ich zwyczaje oraz bawiły się w Skalnej Kotlinie Dinozaurów. Uczestnicy odwiedzili III Komisariat Policji przy ul. Książęcej w Katowicach-Ligocie.

Podczas piątego tygodnia dzieci uczestniczyły w zajęciach plastyczno-muzyczno-ruchowych poświęconych tematycznie ratownictwu medycznemu. Odbyła się wycieczka do Szkoły Policji, w trakcie której uczestnicy akcji brali udział w zajęciach z udzielania pierwszej pomocy, uzbrojenia policji, interwencji oraz zwiedzali salę tradycji. Dzieci wręczyły również funkcjonariuszom kartki z życzeniami z okazji Święta Policji. 31 lipca uczestników odwiedził wiceprezes Śląskiego Koła Filatelistów, okręg katowicki – Romuald Jeżewski, który pokazał dzieciom kolekcję znaczków związanych ze służbami mundurowymi. Od 28.07-1.08 oraz od 11-22.08 w MDK „Ligota” odbywały się zajęcia otwarte w pracowni: tanecznej, plastycznej oraz dziennikarskiej.

W każdą środę lipca w amfiteatrze – Park Zadole organizowano dla dzieci: spektakle teatralne, warsztaty artystyczne, zabawy z klaunami, przedstawienia interaktywne oraz gry i zabawy integracyjne. W środowych imprezach udział wzięło 1400 dzieci wraz z dorosłymi.

W sumie odbyło się **41** zajęć, w których uczestniczyło **695** dzieci. We wszystkich warsztatach oraz imprezach w plenerze udział wzięło łącznie **2 095** osób.

Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”, ul. Marcinkowskiego 13

Wakacje z Miejskim Domem Kultury „Bogucice – Zawodzie” w Katowicach realizowane były pod hasłem przewodnim: Wakacyjna podróż z Miejskim Domem Kultury „Bogucice – Zawodzie”.

Akcja „lato w mieście 2014” w dziale „Bogucice” rozpoczęła się 04.07.2014 i trwała do 01.08.2014 roku., niezmiennie od pn. do pt. w godz. 10.00 – 14.00 (za wyjątkiem wyjść i wycieczek, które rozpoczynały się zbiórką w MDK o godz. 8.00). Uczestnicy akcji lato mieli okazję skorzystać z takich warsztatów jak: zajęcia integracyjno – rekreacyjno – sportowe – (3 z.), warsztaty fotograficzne – (1 z.), warsztaty multimedialne – (1 z.), warsztaty muzyczne – (1 z.), kreatywne warsztaty plastyczne – (5 z.), gry i zabawy – (6 z.) oraz mini lista przebojów. Dodatkowymi atrakcjami były: wycieczka do Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach, spotkanie z podróżnikiem panem Jackiem Imiołom, pogadanka na temat bezpieczeństwa z funkcjonariuszem Komendy Miejskiej Policji w Katowicach oraz czytanie fragmentów powieści H. Sienkiewicza pt. „W pustyni i w puszczy” w ramach ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. Poza warsztatami stacjonarnymi organizowanymi w siedzibie MDK, dzieci miały możliwość wzięcia udziału w zorganizowanym wyjściu do Kina IMAX, warsztatach realizowanych w Instytucie Pamięci Narodowej w Katowicach, zwiedzić wystawę zabawek w Centrum Scenografii Polskiej oraz odwiedzić Galerię Sztuki Współczesnej BWA czy Filharmonię Śląską.

Ogólna liczba dzieci i młodzieży biorących udział w akcji „Lato w mieście 2014” dział „Bogucice” wyniosła **340** dzieci.

Podczas wakacji w dziale „Zawodzie” Miejskiego Domu Kultury „Bogucice – Zawodzie” w Katowicach (ul. Marcinkowskiego 13) akcja „Lato w mieście 2014” rozpoczęła się 01.08. i trwała do 29.08.2014. Od pn. do pt. w godz. 10:00 – 14:00 dzieci miały okazję uczestniczyć w warsztatach artystycznych, tj.: muzycznych – (2 z.), plastycznych – (4 z.), multimedialnych – (2 z.), warsztatach prowadzonych przez Miejską Bibliotekę Publiczną - F.31 – (3 z.), grach sportowych – (6 z.), zabawach integracyjnych – (4 z.), grach planszowych – (2 z.), spotkaniach edukacyjnych – (3 z.) oraz koncercie organizowanym we współpracy z Instytutem Promocji i Upowszechniania Muzyki „SILESIA”.

Poza zajęciami w placówce, dzieci dwukrotnie brały udział w warsztatach artystycznych organizowanych przez Górnśląski Park Etnograficzny w Chorzowie oraz czterokrotnie w spotkaniach edukacyjnych organizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej. Obejrzały film w kinie CINEMA CITY i były w Muzeum Historii Katowic.

Na rozpoczęcie akcji „Lato w mieście” dzieci i młodzież miały możliwość uczestniczenia w imprezie pt. „Szantowa Wyspa Kapitana Sparowa”. Natomiast na zakończenie akcji „Lato w mieście” zorganizowano widowisko interaktywne pt. „Wikingowie w sercu miasta”. Były to imprezy integracyjne, w której uczestniczyły dzieci i młodzież z dzielnicy Bogucice i Zawodzie. Dodatkowo w miesiącu lipcu dzieci z Zawodzia miały możliwość uczestniczenia w zajęciach w dziale Bogucice, jak również w sierpniu dzieci z Bogucic miały możliwość uczestniczenia w zajęciach w dziale Zawodzie.

Podczas ostatniego dnia akcji „Lato w mieście 2014” każdy uczestnik otrzymał drobny upominek. Ogólna frekwencja w dziale Zawodzie wyniosła: **206** osób.

W sumie w dwóch działach MDK „Bogucice – Zawodzie” w zajęciach udział wzięło **546** osób.

Miejski Dom Kultury „Południe”, ul. Boya - Żeleńskiego 83

Akcja „Lato w mieście 2014” w MDK „Południe” przebiegła zgodnie z planem. Łącznie we wszystkich obiektach uczestniczyło w niej 4 743 dzieci i młodzieży. W ramach akcji MDK zorganizował różnorodne przedsięwzięcia kulturalne i rekreacyjno-edukacyjne dla dzieci, w tym m.in.:

1. Spektakle teatralne dla dzieci w Katowicach – Kostuchnie. Odbyło się 8 spektakli teatralnych dla najmłodszych. Różnorodność tematyczna, wysoki poziom wykonawczy, bogata scenografia, kostiumy, a także ciekawe autorskie opracowania bajek przyciągały bardzo liczną widownię. Na każdym spektaklu frekwencja przekroczyła 140 osób. (łącznie ok.1120 widzów).
2. Imprezy plenerowe „Słoneczne Środy” w Katowicach – Piotrowicach. Imprezy odbywały się na placach przy piotrowickich szkołach i przedszkolach. W ich trakcie dzieci uczestniczyły m.in. w zajęciach prowadzonych przez grupę artystyczną kuglarzy, projektowały latawce, mogły udać się na przejażdżkę kucykiem oraz brały udział w warsztatach plastycznych, a także w konkursach sprawnościowych (9 imprez - 880 uczestników).
3. Imprezy plenerowe dla dzieci w Katowicach – Kostuchnie. Zorganizowane zostały 2 festyny „Powitanie lata” oraz „Pożegnanie wakacji”. Do dyspozycji dzieci były urządzenia dmuchane: tor przeszkód, zjeżdżalnia, suchy basen. Animatorzy przeprowadzali konkursy, zabawy, rywalizacje sportowe, naukę modelowania balonów, itp. frekwencja łącznie ok. 200 osób.
4. Zajęcia i warsztaty edukacyjne w Murckach, Zarzeczcu i Podlesiu.

- plastyczne (16 zajęć) - uczestnicy wykonywali prace w różnych technikach m.in. ozdoby regionalne, biżuterię, pająki łowickie, płaskorzeźby z piasku itp.,
 - przyrodnicze (4 zajęcia) - poznawanie ciekawostek przyrodniczych, eksperymenty biologiczne, spacer, rozwiązywanie zagadek i rebusów,
 - historyczne (4 zajęcia) - prezentacje broni i uzbrojenia średniowiecznego oraz militaria z okresu 2 wojny światowej,
 - kulinarne (4 zajęcia) - samodzielne przygotowanie pizzy pod okiem specjalisty kucharza, rozwiązywanie rebusów i krzyżówek kulinarnych,
 - naukowo-poznawcze (6 zajęć) - m.in. prezentacja eksperymentów z fizyko-chemicznych w wykonaniu Akademii Umiejętności. Wizyty w remizach OSP w Zarzeczcu i Podlesiu wraz z pokazami sprzętu oraz wozów bojowych.
5. Zajęcia rekreacyjno-sportowe w Murckach, Zarzeczcu i Podlesiu.
- zajęcia szczudlarskie (5 spotkań) - prezentacja tajników poruszania się na szczudłach na terenie murckowskiego parku,
 - zajęcia sportowe (8 spotkań) - gry zabawy oraz prezentacje różnych dyscyplin sportowych m. im. spotkanie z młodzieżowymi mistrzami boksu oraz spotkanie ze szkołą bezpiecznej jazdy na wrotkach,
 - zabawy rekreacyjne (4 spotkania) - na terenie obiektów ustawiane były trampolina oraz tzw. „dmuchańce”, m.in. zjeżdżalnia i zamek dmuchany.
6. Wycieczki autokarowe dla wszystkich obiektów MDK „Południe”. Odbyło się 8 wycieczek autokarowych m.in., do: „Wioski indiańskiej” w Jaworznie, „Ogrodu botanicznego” w Mokrem, „Szttygarki” w Dąbrowa Górniczej, „Zagrody żubrów” w Pszczynie, „Chlebowej chaty” w Górkach Wielkich oraz do „Warowni rycerskiej” w Pszczynie.

Miejski Dom Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. gen. Hallera 28

– Miejski Dom Kultury „Szopienice-Giszowiec” Katowice, ul. gen. J. Hallera 28

Wakacje dla uczestników zajęć organizowanych przez MDK „Szopienice – Giszowiec” w ramach akcji „Lato w mieście” były ciekawą przygodą. Wyprawy były ponownym odkryciem znanych, a jednocześnie poznaniem nowych miejsc. Dzieci ponownie doceniły uroki takich miejsc, jak: stadnina koni, Muzeum "Górnośląskiego Parku Etnograficznego, Ogród Zoologiczny, a także Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie. Ponadto uczestniczyły w warsztatach plastycznych w Galerii BWA w Katowicach i sportowych na Stadionie Śląskim. Doceniły też przyrodę parków między innymi przy ul. Grażyńskiego w Katowicach czy też rodzimy park im. Hilarego Krzysztofiaka. Dzieci po raz pierwszy zwiedziły między innymi: Telewizję Katowice Oddział w Katowicach, Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Katowicach, Muzeum Historii Katowic, jak również Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej, czyli bibliotekę Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Zajęcia, w których uczestniczyły dzieci z wielu instytucji w regionie były doskonałą zabawą i ciekawą formą spędzenia wolnego czasu. Inną formą rozrywki były wyjścia na seanse do katowickich kin. Organizowane były także zajęcia plastyczne, ruchowe i językowe łamigłówki. Chłopcy rozgrywali mecze piłki nożnej na boisku Gimnazjum nr 11, a także wraz z dziewczynami rywalizowali w różnych ciekawych zawodach, m.in.: w dwa ognie, biegi na czas, itd.

Po zakończeniu akcji „Lato w mieście” w dniach 19-28.08.2014 dla wszystkich dzieci organizowane były bezpłatne otwarte warsztaty tańca break dance w wykonaniu grupy „The Kids Team” oraz warsztaty plastyczne wykorzystujące materiały ekologiczne. Średnio w warsztatach udział brało około 20 dzieci, co daje łączną ilość 111 uczestników.

– Filia nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice – Giszowiec”, ul. Obr. Westerplatte 10, Katowice

Akcja „Lato w mieście” odbyła się w dniach 30.06. – 14.08.2014 roku w godz.10.00-14.00. Dzieci miały okazję uczestniczyć w różnorodnych zajęciach, które odbywały się w Filii nr 1 MDK „Szopienice-Giszowiec” jak również poza siedzibą filii. Uczestnicy brali udział w zajęciach sportowych, plastycznych, zabawach drużynowych, edukacyjnych. Wszystkie zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem. Uczestnicy zobaczyli między innymi wystawę Art-Naif w Galerii Szyb Wilson, pracowali twórczo w czasie zajęć plastycznych w Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej oraz Galerii BWA w Katowicach. Zobaczyły film pod tytułem „Pinokio” w Centrum Sztuki Filmowej. Brały udział także w zabawach ruchowych na Stadionie Śląskim w Chorzowie. Dzieci skorzystały z bezpłatnych wejść na basen, które były organizowane przez Gimnazjum nr 13 w Szopienicach. Zajęcia odbywały się pod okiem ratowników. Odkryły również piękno

okolicznej przyrody nad akwenem Morawa. Ponadto uczestniczyliśmy również w warsztatach przyrodniczych organizowanych przez Nadleśnictwo w Katowicach. W Miejskim Domu Kultury uczestniczyły w grach i zabawach świetlicowych, turnieju gier planszowych i konkursach plastycznych.

Na koniec zostały wręczone dyplomy dla uczestników zajęć.

Po zakończeniu akcji „Lato w mieście” w dniach 19-20 i 27.08.2014 dla wszystkich dzieci zorganizowany była wakacyjny turniej gry w piłkarzyki. Średnio w turnieju udział brało około **16** dzieci, co daje łączną ilość **50** uczestników.

– **Filia nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec”, Plac Pod Lipami 1, 3–3a, Katowice**

W dniach 30.06.-14.08.2014 r. w Filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” odbyły się zajęcia w ramach akcji „Lato w Mieście”. Podczas wakacji dzieci uczestniczyły w zajęciach sportowych i świetlicowych, a także w różnych wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez inne instytucje. Zajęcia w sali Miejskiego Domu Kultury obfitowały w różne atrakcje (warsztaty plastyczne, konkursy wiedzy o bohaterach bajek, turnieje gier planszowych i gry w tenisa stołowego). Dzieci uczestniczyły także w koncercie zorganizowanym przy współpracy z IPIUM „Silesia” poznając tym samym wybitne dzieła muzyki klasycznej zagrane za pianinie i fagocie. Na terenie giszowieckiego parku dzieci miały możliwość doskonalić swoją sprawność fizyczną poprzez uczestnictwo w grach i zabawach zespołowych. Dużo radości dostarczyła też gra w podchody oraz spacer do wybranych miejsc na Giszowcu związanych z jego historią. Dzięki współpracy z innymi instytucjami kulturalnymi dzieci mogły uczestniczyć między innymi w plenerowym spektaklu grupy DUO FIX zorganizowanym przez Miejski Dom Kultury "Ligota", seansach filmowych w Kinie Kosmos i Kinoteatrze Rialto, warsztatach (w Centrum Sztuki Filmowej, Centrum Scenografii Polskiej oraz Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej). Na zakończenie zajęć odbyła się dyskoteka, w której uczestniczyły także dzieci biorące udział w zajęciach w Filii nr 1 MDK. W dniach 19.08.-28.08.2014 r. dodatkowo odbyły się warsztaty taneczne i teatralne. Dzieci miały także możliwość poznania zasad i spróbowania swoich sił w grze w tenisa stołowego i boule.

Zajęcia z dziećmi w ramach akcji „Lato w mieście” organizowane były od poniedziałku do piątku w godz. 10.00–14.00:

- W budynku Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na ul. gen. J. Hallera 28 w terminie od 30.06. do 14.08.2014 roku w zajęciach brało udział ok. 16 dzieci dziennie, łącznie zaś akcja „Lato w mieście” zgromadziła ok. **568** uczestników.
- W Filii nr 1 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na ul. Obr. Westerplatte 10 w terminie od 30.06. do 14.08.2014 roku w zajęciach brało udział ok. 20 dzieci dziennie, łącznie zaś akcja „Lato w mieście” zgromadziła ok. **710** uczestników.
- W Filii nr 2 Miejskiego Domu Kultury „Szopienice–Giszowiec” na Placu Pod Lipami 1 w terminie od 30.06. do 14.08.2014 w zajęciach brało udział ok. 14 dzieci dziennie, łącznie zaś akcja „Lato w mieście” zgromadziła ok. **500** uczestników.

Uczestnictwo w zajęciach stacjonarnych było bezpłatne. W zajęciach brały udział dzieci w wieku szkolnym. Łącznie w trzech placówkach Miejskiego Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” w akcji „Lato w mieście” brało udział **1 778** uczestników.

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”, ul. 3 Maja 31 a

W ramach akcji „Lato w mieście 2014”, IPIUM „Silesia” zrealizowała **36** koncertów pt: „Słońce na pięciolini” w przedszkolach, bibliotekach, domach kultury, ośrodkach rehabilitacyjno - wychowawczych.

W lipcu odbyło się **9** koncertów w przedszkolach i **13** koncertów dla dzieci w wieku szkolnym. W koncertach wystąpili: Sonia Mitros - altówka, Grzegorz Gawlik- fagot, Mateusz Lasatowicz - fortepian, Alicja Przytuła- Mucha- fortepian, słowo o muzyce, Agata Szczyrba - fortepian, słowo o muzyce, Alicja Kotyl - słowo o muzyce. W miesiącu sierpniu zorganizowano 9 koncertów dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz 5 koncertów dla uczniów szkół podstawowych. Ogółem frekwencja na wszystkich koncertach wyniosła: **1.458** osoby. Koncerty odbyły się w następujących miejscach:

- 07.VII.2014 r. godz. 11.00 Katowice, Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy, ul Gościnną 8,
- 07.VII.2014 r. godz. 12.00 Katowice, Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy, ul Gościnną 8,
- 08.VII.2014 r. godz. 9.15 Katowice, MDK Załęże, ul Gliwicka 214,
- 08.VII.2014 r. godz. 10.30 Katowice, MBP Filia 28, ul. Uniczowska 36,
- 08.VII.2014 r. godz. 12.00 Katowice, MBP Filia 27, ul Szarych Szeregów 62,
- 08.VII.2014 r. godz. 14.00 Katowice, MBP Filia 26, ul Samsonowicza 27,
- 14.VII.2014 r. godz. 9.30 Przedszkole nr 2, Śródmieście, ul. ks .bpa T.Kubiny 4,

- 14.VII.2014 r. godz. 10.30 Przedszkole nr 35, Śródmieście ul. Rybnicka 1,
- 14.VII.2014 r. godz. 11.30 Przedszkole nr 45 Śródmieście ul. Sokolska 45,
- 15.VII.2014 r. godz. 9.30 Katowice, Przedszkole nr 17 Panewniki, ul. Zielonogórska 6a,
- 15.VII.2014 r. godz. 10.30 Katowice Przedszkole nr 76 Panewniki ul. Kołobrzaska 22,
- 15.VII.2014 r. godz. 11.30 Katowice Przedszkole nr 89 Panewniki ul. Zadole 26a,
- 16.VII.2014 r. godz. 9.30 Przedszkole nr 64 Giszowiec Pl. Pod Lipami 2,
- 16.VII.2014 r. godz. 10.30 Katowice Przedszkole nr 91 Giszowiec ul. Adama 33,
- 16.VII. 2014 r. godz. 11.30 Katowice, Przedszkole nr 42 Kostuchna, ul. Boya-Żeleńskiego 30,
- 24.VII.2014 r. godz. 10.00 Katowice, MDK 1000- lecia , ul. 1000- lecia 5,
- 24.VII. 2014 r. godz. 11.15 Katowice, MDK Szopienice – Giszowiec, Plac Pod Lipami,
- 25.VII. 2014 r. godz. 10.00 Katowice, MDK Szopienice – Giszowiec ,ul. .Hallera 28,
- 25. VII. 2014 r. godz. 11.00 Katowice, MDK Ligota, Ul. Franciszkańska 33,
- 25.VII. 2014 r. godz. 12.00 MDK Koszutka, Ul. Grażyńskiego 47,
- 28.VII.2014 r. godz. 9.30 Katowice MDK „Południe” Katowice – Podlesie ul. Sołtysia 25,
- 28.VII.2014 r. godz. 10.30 Katowice MDK „Południe” Katowice – Zarzecze ul. Steller 4,
- 11.VIII.2014 r. godz. 9.30 Katowice, Przedszkole nr 3 Śródmieście ul. Barbary 25,
- 11.VIII. 2014 r. godz. 10.30 Katowice, Przedszkole nr 9 Śródmieście ul. Dąbrówki 9,
- 11.VIII. 2014 r. godz. 11.30 Katowice, Przedszkole nr 33 Śródmieście ul. Powstańców 23,
- 12. VIII. 2014 r. godz. 9.30 Katowice, Przedszkole nr 16 Panewniki ul. Koszalińska 6a,
- 12. VIII. 2014 r. godz. 10.30 Katowice, Przedszkole nr 40 Panewniki ul. Panewnicka 7,
- 12. VIII. 2014 r. godz. 11.30 Katowice, Przedszkole nr 99 Panewniki ul. Płochy 6,
- 13.VIII.2014 r. godz.9.30 Katowice, Przedszkole nr 48 Koszutka ul. Sokolska 56a,
- 13.VIII.2014 r. godz. 10.30 Katowice, Przedszkole nr 47 Józefowiec ul. Słoneczna 60,
- 13.VIII.2014 r. godz. 11.30 Katowice, Przedszkole nr 57 Os. 1000-lecia ul. Piastów 13,
- 18.VIII. 2014 r. godz.10.00 MDK „Bogucice – Zawodzie” ul. Marcinkowskiego 13,
- 18.VIII.2014 r. godz. 12.15 Ośrodek Rehabilitacyjno – Wychowawczy ul. Ułańska 5,
- 19.VIII. 2014 r. godz. 10.30 MBP Katowice Filia 16 ul. Wajdy 21,
- 19.VIII. 2014 r. godz. 11.45 MBP Katowice Filia 14 ul. Piastów 20,
- 19.VIII. 2014 r. godz.13.00 MBP Katowice Filia 32 ul. Grzyński 19 A.

Galeria Sztuki Współczesnej BWA, al. W. Korfałtego 6

Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach w ramach akcji „Lato w Mieście” przeprowadziła cykl warsztatów ekspresji twórczej oraz warsztaty i akcję artystyczną w ramach projektu „Do Sztuki Gotowi Start!”. Głównym zadaniem warsztatów było stworzenie asumptu dla rozwoju samodzielnej aktywności twórczej dzieci i młodzieży. Zajęcia lipcowe, prowadzone w oparciu o wystawę „Dyplomy 2014”, nawiązywały tematycznie do elementów obecnych na wystawie prac absolwentów ASP w Katowicach. Na początku uczestnicy mieli okazję zapoznać się z historią galerii a także z aktualną ekspozycją. Po krótkiej rozmowie na temat kultury i sztuki ludowej oraz symboliki i znaczenia totemów, uczestnicy w grupach opracowywali własne symbole i tworzyli totemy. Głównym tematem sierpniowych warsztatów, prowadzonych w oparciu o wystawę „Nie ja”, były tożsamość i samoświadomość. Uczestnicy omawiali problem ról i konwenansów społecznych oraz identyfikacji własnego ja. Następnie każdy z uczestników tworzył własną maskę. W sumie odbyło się 19 warsztatów, w których uczestniczyło **384** osoby.

W ramach akcji „Lato W Mieście” Galeria BWA zaprosiła dzieci i młodzież również do projektu edukacyjno-artystycznego „Do Sztuki Gotowi Start!”. W lipcu odbyły się warsztaty dizajnu oraz akcja artystyczna pt.: „Zalogowani”. W warsztatach uczestniczyło **20** osób, odbiorcami akcji było ok. **1000** osób. Uczestnicy akcji „Lato w Mieście” mogli również nieodpłatnie zobaczyć wystawy: „Dyplomy 2013” - wystawa dyplomów studentów ASP, „Nie Ja” - międzynarodową wystawę multimedialną oraz wystawę Anny Orłowskiej „Niewidzialność — studium przypadku” zrealizowanej w ramach projektu „Noce Aktywności” w Małej Przestrzeni. Wystawy prezentowane w Galerii BWA odwiedziło w ramach akcji Lato w Mieście 2014 ok. **100** osób. Łącznie w akcji „Lato w Mieście 2014” w Galerii Sztuki Współczesnej BWA uczestniczyło ok. **1 504** osób.

Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”, ul. św. Jana 10

W ramach akcji „Lato w Mieście 2014” Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum przygotował wystawę lalek i środków inscenizacji ze zbiorów własnych w aranżacji Zbigniewa Mędrali. Ekspozycję można było

zwiedzać w dniach od 1 do 25 lipca. Ponadto odbyło się 9 warsztatów teatralnych pod ogólną nazwą „Zabawy teatralne. Zajęcia prowadziła pani Irena Józefiak, konsultant programowy i opiekun artystyczny zespołu aktorskiego. Były to: „Etiudy na emocjach” – uczestnicy warsztatów wykonywali zadania aktorskie, polegające na pobudzeniu wyobraźni (pod hasłami: kto? czyli postaci, gdzie? – miejsce akcji, co? – sytuacje) oraz wyrażeniu emocji (np. złość, radość, obojętność, podziw, obrzydzenie), „Mały słownik teatralny” z konkursem – przybliżenie uczestnikom terminologii teatralnej ze szczególnym uwzględnieniem teatru lalek. Warsztaty połączone z konkursem dla uczestników i „Prezentacja technik lalkowych z nauką animacji” – warsztaty prowadzone były w oparciu o wystawę, z wykorzystaniem prezentowanych na niej lalek (kukła, pacynka, marionetka, jawajka, lalka cieniowa). Pani Dorota Dakszewicz, korepetytor muzyczny teatru prowadziła warsztaty muzyczne zorganizowane z okazji „Roku Oskara Kolberga” i też taki tytuł one nosiły. Prowadząca warsztaty przedstawiła temat, omawiając muzykę ludową od Oskara Kolberga po zespół Zakopower (inspiracje tematami ludowymi u polskich kompozytorów m.in. Moniuszko, Szymanowski, Kilar, muzyka filmowa, teatralna, rozrywkowa). Dodatkowo odbyły się 3 warsztaty plastyczne: budowa i wykonywanie lalek, wyklejanie i malowanie masek teatralnych oraz projektowanie i wykonywanie kostiumów. Prowadziła je absolwentka katowickiej ASP Natalia Woźniak. Podczas tych zajęć uczestnicy wykonywali między innymi własne projekty lalek.

Akcja letnia cieszyła się w tym roku dużym powodzeniem. Ogółem wzięło w niej udział 606 dzieci, w tym 49 specjalnej troski.

Muzeum Historii Katowic, ul. Szafranka 9

W okresie akcji „Lato w mieście 2014” Muzeum Historii Katowic przygotowało warsztaty plastyczne, teatralne i etnograficzne. Warsztaty odbywały się w budynku Muzeum Historii Katowic przy ul. ks. J. Szafranka 9, w Dziale Etnologii Miasta Oddziale MHK w Nikiszowcu przy ul. Rymarskiej 4, w Pracowni Teatralno-Filmowej Oddziale MHK przy ul. Kopernika 11. Warsztaty twórcze „Wakacyjna Fabryka Formy i Koloru” były połączone ze zwiedzaniem wystawy czasowej „Made in Katowice”. Uczestnicy warsztatów poznawali zakłady przemysłowe i rzemieślnicze, huty, kopalnie, wytwórnie, restauracje i odkrywali na ekspozycji, jakie produkty w przeszłości wytwarzano w Katowicach. Po zwiedzaniu dzieci projektowały torby reklamowe własnej firmy lub torby - opakowania na prezenty dla przyjaciół. Warsztaty plastyczne „Dekorowanie pejzażem” polegały na poznaniu malarstwa z przełomu XVII i XVIII wieku flamandzkiego artysty Cornelisa Huysmansa. Uczestnicy warsztatów upiększali kartonowe talerze lub papierowe torby pejzażami przyrodniczymi lub miejskimi. Zajęcia warsztatowe były prowadzone z użyciem różnych technik i materiałów plastycznych. W czasie warsztatów etnograficznych „Robimy tuareskie tatuaże” dzieci poznawały mehendi czyli sztukę zdobienia dłoni i stóp henną; dowiedziały się, że w kulturze afrykańskiej - tuareskiej i arabskiej panna młoda malowała henną dłonie, nogi i stopy. Dzieci miały okazję wykonać tatuaż na własnej skórze. Inspiracją do przygotowania warsztatów była wystawa „ Błękitni ludzie z Sahary i Sahelu. Obrazy Rissy Ixy z kolekcji Adama Rybińskiego”.

Warsztaty „Zostań muzealnikiem cz. II” były kontynuacją zajęć warsztatowych z ubiegłego roku, wówczas dzieci poznały pojęcia, dotyczące opisu eksponatów, zajmowały się samodzielnym sporządzaniem kart inwentarzowych. W tym roku zgłębiały tajniki powstawania wystawy muzealnej, począwszy od wyboru eksponatów na swoją wystawę etnograficzną, a skończywszy na zaprojektowaniu plakatu i zaproszenia na wernisaż.

Warsztaty teatralne „Kram z bajkami” miały na celu przybliżenie świata teatru poprzez improwizację, taniec, elementy rytmiki; organizatorzy pragnęli pobudzić wyobraźnię dziecka, nauczyć nazywać i pokazywać emocje, aktywizować naturalną ekspresję. Warsztaty plastyczne „Kostiumograf”, prowadzone w czasie roku szkolnego, ze względu na zainteresowanie, były także realizowane podczas akcji „Lato w mieście 2014”.

Ogółem w 52 zajęciach warsztatowych i w zwiedzaniu wystaw uczestniczyło 870 osób.

Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kossutha 11

Akcja Lato z Książką cieszy się nieustającym zainteresowaniem. Dla młodych mieszkańców Katowic zorganizowano podczas wakacji 2014 r. 447 spotkań w 18 filiach bibliotecznych (nr: 3, 6, 10, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 38). Spotkania odbywały się również w filiach nr: 4, 17, 31. Do udziału w akcji zachęcała kampania promocyjna obejmująca media tradycyjne i elektroniczne (plakaty, ulotki, ogłoszenia na stronie www oraz na fanpage'ach MBP). W trakcie akcji zdjęcia i fotoreportaże dokumentujące jej przebieg publikowano codziennie na fanpage'ach MBP oraz blogach filii. W 2014 roku tematyka zajęć była skoncentrowana wokół literatury szwedzkiej. Ponadto dzieci mogły skorzystać ze zorganizowanych przez Bibliotekę wyjść związanych z kulturą i edukacją: Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie, Zespół Pocysterski w Rudach Raciborskich, Palmiarnia w Gliwicach, spotkania warsztatowe w Domu Oświatowym Biblioteki

Śląskiej, BWA, Szybie Wilson, Muzeum Historii Katowic, Centrum Kultury Katowice. Jak co roku, Biblioteka współorganizowała imprezę w Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” (19.08.2014 r.), tym razem pod hasłem Ginące zawody i rzemiosła. Liczba uczestników: około **100** osób.

Wakacje były również czasem, kiedy MBP prowadziła aktywną działalność promującą czytelnictwo w Ogrodzie kulturalno-edukacyjnym przy Filii nr 14, ul. Piastów 20. Przykłady niektórych imprez organizowanych w ogrodzie podczas akcji Lato z książką:

- Sieciaki na Wakacjach, piknik który odbył się 12 sierpnia 2014 r.,
- Nusia w ogrodzie wilków - 23 lipca 2014 r.

„Gościem specjalnym” pikniku była Nusia, bohaterka książek Piji Lindebaum. Uczestnicy poznali również sylwetki Tove Jansson, Pana Nilsona, Mamy Mu, Piaskowego Wilka, Karola Linneusza, Astrid Lindgren i Wikingów. 100. rocznica urodzin Mamy Muminków, stała się inspiracją do przeprowadzenia zabawy malarskiej (tworzenie autoportretów), ćwiczenia nietypowych umiejętności kulinarnych (podrzucanie naleśników sówkowymi sztucami) i zabawę w Nie dotykać podłogi. Zaś zaczarowanym statkiem Wikingów przyplłynęły do Ogródu bibliotecznego, ulubione książki Nusi (Wilczek, Księga dżungli z ilustracjami Józefa Wilkonja, książki Tony’ego Deary, Muminki, Design, D.O.M.E.K). Śladami szwedzkiej architektury dzieci udały się w podróż do Bullerbyn na skrzydłach wyobraźni z Aleksandrą i Danielem Mizielińskimi, gdzie łowiły szwedzkie słowa. Obok bacznie przyglądał się wszystkiemu Piaskowy Wilk, który czuwał nad wykonaniem kartonowych wilków do Księgi dżungli. W zagrodzie czekała Mama Mu, która opowiadała o życiu na wsi. Pod lemoniadowym drzewem z fiką przypatrywał się wszystkiemu Pan Nilson, delektując się książką Pauliny Wierzyby Co jedzą ludzie? Piknik został przeprowadzony w oparciu o literaturę skandynawską, która była bezpośrednią inspiracją do powstania imprezy. Liczba uczestników: 76 dzieci

27 sierpnia 2014 r. odbył się w Ogrodzie piknik podsumowujący akcję Lato z książką W Zakamarkach szwedzkiego miasteczka Valleby. Na tropie tajemnic Lassego i Mai. Gościem specjalnym imprezy była Katarzyna Cieśla – animatorka współpracująca z Wydawnictwem Zakamarki. Przeprowadziła dla uczestników warsztaty detektywistyczne Na tropie tajemnic Lassego i Mai. Pod okiem animatorki dzieci wcieliły się w detektywów. Grę literacką oparto na motywach z serii książek Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai – opowiadającej o parze detektywów, autorstwa Martina Widmarka z ilustracjami Heleny Willis. Dzieci podzielono na grupy, a każda z grup miała do rozwiązania kilka zagadek, które miały doprowadzić do odszukania zaginionej tytułu książki. Grupy odwiedziły kilka miejsc w trakcie poszukiwań. W kawiarni przeprowadzały wywiad z podejrzanymi, w sprawie pewnego zatrutego tortu. Jak się ostatecznie okazało, nie każde alibi świadków było prawdziwe. W kinie uczestnicy warsztatów musieli zapamiętać historię, w której mieszkańcy Valleby ukryli wiadomość. Poszukując podejrzanych i ćwicząc swoje detektywistyczne zdolności, dzieci dotarły do kolejnego punktu zabawy – szwedzkiego miasteczka. Wizja lokalna, to jedno z ważniejszych zadań detektywa, dlatego skrupulatnie przeszledziły ulice i ważne miejsca na mapie Valleby. Kolejnym etapem warsztatów było stworzenie rysopisu podejrzanego. Dzieci poznały również zawartość niezbędnika detektywistycznego, w którym znaleźć można narzędzia potrzebne do pracy detektywa, jak również przebranie - konieczne wyposażenie dobrego śledczego. Każdy mały detektyw otrzymał ekwipunek: mapę miasteczka Valleby, zestaw literatury dla detektywa (katalog wydawnictwa Zakamarki), pocztówki detektywistyczne oraz dyplomy ukończenia kursu. W imprezie wzięło udział 60 dzieci.

Frekwencja podczas akcji wyniosła **3 785** osób, z czego w lipcu – **1 994** osoby, a w sierpniu – **1 787** osób. Ogółem liczba uczestników w zajęciach sięgała: w lipcu **552**, w sierpniu **466**.

Centrum Kultury Katowice im. K. Bochenek pl. Sejmu Śląskiego 2

W Centrum Kultury Katowice im. Krystyny Bochenek w ramach akcji „Lato w mieście 2014” zrealizowano trzy cykle edukacyjne skierowane do dzieci spędzających wakacje w domu. Ogółem w akcji letniej wzięło udział ok. **1 836** osób.

W ramach projektu MIASTO-PRESTRZEŃ DLA SZTUKI zrealizowano warsztaty ekologiczne dla dzieci z udziałem Katarzyny Kępskiej ze Stowarzyszenia „Źródła” oraz Małgorzaty Żydek – Architektka Krajobrazu z Zakładu Zieleni Miejskiej w Katowicach. Podczas warsztatów dzieci projektowały oraz wykonywały mandale artystyczne, na podstawie której powstał wspólny projekt, który zostanie zrealizowany na nowo powstającym placu zabaw w Katowicach – Józefowcu. Warsztaty odbywały się w terminie od 19 do 22 sierpnia br. w Pokoju Sztuki Dziecka w CKK. W warsztatach udział wzięło **20** osób.

W okresie wakacyjnym w terminie od 21 lipca do 1 sierpnia zrealizowano warsztaty artystyczne w ramach projektu Future Artist – twórcza kontynuacja 3 z udziałem Pawła Kuli, Grzegorza Kowalskiego oraz Ewy Kokot. Podczas warsztatów dzieci zapoznawały się z wybitnymi postaciami sztuki polskiej i ich dorobkiem artystycznym, m.in. Andrzeja Pawłowskiego oraz Wojciecha Bąkowskiego. W warsztatach udział

wzięło ok. **228** osób. Zakończeniem warsztatów była wystawa sztuki dziecięcej „Ruchome Obrazy i Przedmioty”, w której udział wzięło ok. 500 osób (dzieci wraz z rodzicami).

W ramach Muzycznej Sceny Edukacyjnej odbyły się warsztaty muzyczne Zdzisława Smucerowicza oraz cykl Rodzinne Matinee (2,9,12,23,30 sierpnia br.) z udziałem min. Doroty Miśkiewicz w programie „Lutosławski, Tuwim. Piosenki nie tylko dla dzieci”. Podczas warsztatów muzycznych dzieci zapoznawały się z twórczością największych kompozytorów świata, na żywo prezentowano znane dzieła twórców poszczególnych epok oraz dzieci aktywnie brały udział w zajęciach poprzez zabawy z instrumentami i naukę piosenek połączoną z zabawami ruchowymi. Warsztaty muzyczne odbywały się w terminie od 21 lipca do 1 sierpnia. Ponadto w sierpniu, tj. od 25 do 29, odbyły się warsztaty muzyczne dla dzieci w świetlicach środowiskowych w Katowicach. Łącznie udział w warsztatach muzycznych oraz spotkaniach w ramach cyklu Rodzinne Matinee udział wzięło ok. **568** osób.

Ponadto 3 sierpnia w Podcieniach Centrum Kultury Katowice odbyła się premiera bajki dla dzieci pt. „O upartym „U” otwartym” autorstwa Kazimierza Szymeczki, w reżyserii Artura Sędzielarza oraz Marty Saciuk, za oprawę muzyczną odpowiadał Zdzisław Smucerowicz, a za scenografię Grażyna Tereskiewicz i Ryszard Wardega. Bajka w sposób łatwy i przyjemny zaznajomiła dzieci z trudnym tematem jakim jest ortografia. Premiera odbyła się w ramach grządki teatralnej Letniego Ogrodu Teatralnego i udział w niej wzięło ok. **500** osób (dzieci wraz z rodzicami). Premiera bajki była poprzedzona warsztatami teatralnymi w terminie od 21 lipca do 3 sierpnia, w których udział wzięło **20** dzieci.

Wszystkie poszczególne wydarzenia były realizowane dla dzieci nieodpłatnie.

Instytucja Kultury Katowice – Miasto Ogrodów, al. W. Korfańskiego 6

W ramach akcji „Lato w mieście 2014” Instytucja Kultury Katowice – Miasto Ogrodów zorganizowała Kampus Dziennikarski, który odbył się w dniach od 28 czerwca do 2 lipca. W przedsięwzięciu wzięło udział 36 uczestników w wieku od 16 do 22 lat. Bezpłatne warsztaty dziennikarskie adresowane były przede wszystkim do licealistów, maturzystów oraz studentów, którzy zainteresowani są tematyką medialną, pragnących poznać specyfikę pracy dziennikarza od podstaw bądź doskonalić swój warsztat. Uczestnicy zakwaterowani byli w jednym z katowickich hoteli („Twój Hostel”, ul. Klimczoka 7). Zajęcia odbywały się zarówno na terenie hotelu, jak i poza nim – w terenie oraz w redakcjach Radia Katowice, TVN24, w Muzeum Barbary i Stanisława Ptaków.

Uczestnicy zostali przyporządkowani do grup tematycznych:

MODUŁ 1.

Dziennikarstwo prasowe - grupa prowadzona przez dziennikarkę Gazety Wyborczej, wraz z grupą fotograficzną przygotowała jednodniówkę „Gazetę Warsztatową” (nakład: 500 egz.);

MODUŁ 2.

Radio – grupa prowadzona przez dziennikarzy Radia Katowice, przygotowała m. in. reportaż radiowy;

MODUŁ 3.

TV – grupa prowadzona przez dziennikarzy TVN24 Katowice, przygotowała m. in. sondę uliczną;

MODUŁ 4.

FOTO – grupa prowadzona przez fotoreportera Gazety Wyborczej, przygotowała materiał do gazety oraz realizowała zadania tematyczne zlecone przez tutora.

Do każdej grupy, przez cały czas trwania warsztatów, przydzielony był jeden opiekun z uprawnieniami pedagogicznymi oraz tutor (dziennikarz), który koordynował przebieg pracy grupy. Plan dnia, uwzględniający zajęcia teoretyczne oraz praktyczne, opracowany został przez każdego tutor indywidualnie. Warsztaty odbywały się w godz. od 10.00 do 18.00 w dniach od 28 czerwca do 1 lipca. 2 lipca miało miejsce oficjalne podsumowanie pracy poszczególnych grup oraz uroczyste zakończenie kampusu.

W trakcie warsztatów zrealizowano szereg zagadnień teoretycznych. Były to m. in.: specyfika dziennikarstwa prasowego, struktura wiadomości prasowej, wiadomość prasowa jako przekaz wizualno-werbalny, fotografia prasowa, wizualna organizacja pierwszej strony, polski rynek prasowy/główne tendencje, specyfika dziennikarstwa internetowego, tradycyjne media w internecie, fotografia dziennikarska w dobie komunikacji wizualnej, dziennikarstwo obywatelskie, media społecznościowe, warsztaty edytorskie (skład), dziennikarstwo radiowe i telewizyjne – specyfika, warsztat, cechy dobrego dziennikarza, autoryzacja.

Priorytet 5. Bezpieczeństwo i patologie społeczne.

Cel szczegółowy nr 1: Doskonalenie systemu reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.

Zadanie: 1. Koordynacja funkcjonowania Miejskiego Centrum Ratownictwa.

W ramach zadania koordynacji, w Miejskim Centrum Ratownictwa funkcjonują całodobowo służby miejskie odpowiedzialne za właściwe kształtowanie bezpieczeństwa wśród mieszkańców Katowic i osób w nim przebywających. Służbami tymi są dyspozytorzy:

- Straży Miejskiej,
- Państwowej Straży Pożarnej.

Kontakt z osobami potrzebującymi pomocy nawiązywany jest drogą telefoniczną poprzez telefoniczne numery alarmowe 998 i 986. W ciągu doby dyspozytorzy odbierają średnio **128** zgłoszeń telefonicznych, co przekłada się na średnio **94** interwencji – najczęściej z zakresu bezpieczeństwa publicznego. Na zmianie przebywa od **3** do **5** osób. Poprzez pełnienie dyżurów w jednym dużym pomieszczeniu, są w stanie kontaktować się ze sobą w tematach podejmowanych decyzji ratowniczych, co zdecydowanie przyspiesza wysłanie do osób zagrożonych właściwej pomocy.

Zadanie 2. Analiza zagrożenia przestępczością (na podstawie informacji dziennych zgłoszonych przez KMP – w poszczególnych dzielnicach/rejonach miasta).

Zestawienie przestępstw zgłoszonych przez mieszkańców w jednostkach KMP

▪ Zabójstwa

W 2014 stwierdzono 5 przypadków zabójstwa, w roku 2013 stwierdzono 6 przypadków zabójstwa. *Spadek o 16,7%.*

▪ Przestępstwa na tle seksualnym

W roku 2014 zgłoszono 22 przestępstwa na tle seksualnym, w roku 2013 zgłoszono 13 przypadków przestępstw na tle seksualnym. *Wzrost o 69,2%.*

▪ Rozboje

W roku 2014 liczba rozbojów wyniosła 226, w roku 2013 odnotowano 286. *Spadek o 21%.*

▪ Przestępstwa terrorystyczne

W roku 2014 odnotowano 67 przestępstw terrorystycznych, w roku 2013 odnotowano 17 przestępstw terrorystycznych. *Wzrost o 294,1%.*

▪ Wybryki chuligańskie

W roku 2014 liczba wybryków chuligańskich wyniosła 343, w roku 2013 odnotowano 449. *Spadek o 23,6%.*

▪ Kradzieże z włamaniem do mieszkań, piwnic

W roku 2014 zgłoszono 455 kradzieży z włamaniem do mieszkań i piwnic, w roku 2013 odnotowano 541. *Spadek o 15,9%.*

▪ Kradzieże z włamaniem do firm, kiosków i sklepów

W roku 2014 zgłoszono 528 kradzieży z włamaniem do firm, kiosków i sklepów, w roku 2013 odnotowano 526. *Wzrost o 0,4%.*

▪ Kradzieże kieszonkowe

W roku 2014 zgłoszono 1307 kradzieży kieszonkowych, w roku 2013 odnotowano 1527. *Spadek o 14,4%.*

▪ Kradzieże pozostałe

W roku 2014 zgłoszono 2216 kradzieży pozostałych, w roku 2013 odnotowano 2749. *Spadek o 19,4%.*

▪ Kradzieże z włamaniem do samochodów

W roku 2014 zgłoszono 978 kradzieży z włamaniem do samochodów, w roku 2013 odnotowano 1164. *Spadek o 16%.*

▪ Uszkodzenia samochodów

W roku 2014 zgłoszono 417 uszkodzeń samochodów, w roku 2013 odnotowano 541. *Spadek o 22,9%.*

▪ Kradzieże samochodów

W roku 2014 zgłoszono 376 kradzieży samochodów, w roku 2013 odnotowano 455. *Spadek o 17,4%.*

▪ Odzyskane samochody

W roku 2014 odzyskano 143 samochody, w roku 2013 odnotowano 190. *Spadek skuteczności o 24,7%.*

▪ Liczba zatrzymanych za przestępstwa narkotykowe

W roku 2014 zatrzymano 459 osób, w roku 2013 odnotowano 347 osób. *Wzrost skuteczności o 10,2%.*

▪ Liczba zatrzymanych na gorącym uczynku lub w bezpośrednim pościgu

W roku 2014 zatrzymano 2988 osób, w roku 2013 zatrzymano 2274 osoby. *Wzrost o 31,4%.*

- Liczba tymczasowo aresztowanych

W roku 2014 aresztowano tymczasowo 74 osoby, w roku 2013 tymczasowo aresztowano 56 osób. *Wzrost o 31,4%*.

- Zdarzenia w komunikacji

- W roku 2014 zgłoszono 268 wypadków komunikacyjnych, w roku 2013 odnotowano 291. *Spadek o 7,9%*.

- W roku 2014 zostało rannych 310 osób w wypadkach komunikacyjnych, w roku 2013 357 osób. *Spadek o 13,2%*.

- W roku 2014 odnotowano 10 ofiar śmiertelnych w wypadkach komunikacyjnych, w roku 2013 odnotowano 10 ofiar śmiertelnych. *Bez zmian*.

- W roku 2014 zatrzymano 414 nietrzeźwych kierowców, w roku 2013 odnotowano 408. *Wzrost o 1,5%*.

Razem przestępstw kryminalnych w 2014 roku zgłoszono **8434**, a w 2013 roku **9552**. *Spadek o 11,7 %*

Zadanie 3. Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców: skrócenie czasu realizacji interwencji Policji i Straży Miejskiej, zwiększenie liczby umundurowanych patroli w miejscach publicznych.

Zadanie realizowane było w 2014 r. poprzez:

- A. Dodatkowe służby patrolowe Policji finansowane z budżetu miasta prowadzono w miesiącach III – XII 2014 r. Głównym celem wprowadzenia służb dodatkowych było zwiększenie ilości umundurowanych pieszych patroli na ulicach miasta i ich aktywności, służby rozliczane były z efektywności (w cyklach miesięcznych).
- B. Patrole szkolne Szkoły Policji w Katowicach – zrealizowano praktyki słuchaczy szkoły Policji z funkcjonariuszami KMP
- C. Przewóz słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach z siedziby szkoły przy ul. Jankego 276 do miejsca pełnienia służby.

Zadanie 4. Utrzymanie sprawności systemu monitoringu wizyjnego miasta i jego rozbudowa.

Wydział Zarządzania Kryzysowego nadzoruje i zarządza monitoringiem wizyjnym miasta Katowice. Obecnie monitoring wizyjny na światłowodach obejmuje 50 kamer. Obecnie system monitoringu wizyjnego miasta posiada 4 centra obserwacji,

- Komenda Miejska Policji,
- Miejskie Centrum Ratownictwa,
- KZKGOP,
- Centrum Utrzymania Tunelu.

oraz podglądy w Hali Jantor, KP III i KP V.

W roku 2014 kontynuowane były prace przygotowania oraz ogłoszenia przetargu dotyczącego wprowadzenia w mieście Katowice projektu pn.: „Katowicki Inteligentny System Monitoringu i Analizy”. W ramach którego zostaną zainstalowane kamery cyfrowe w wybranych Strefach Aktywnego Wypoczynku SAW i Aktywności Rodzinnej SAR zlokalizowanych na terenie miasta Katowice (16 lokalizacji – 10 lokalizacji w I etapie i 6 lokalizacji w II etapie). Całość inwestycji rozłożona jest na lata 2015 – 2016.

Wydział Zarządzania Kryzysowego na bieżąco monitoruje stan bezpieczeństwa Katowic oraz gromadzi dane w zakresie propozycji rozbudowy monitoringu wizyjnego w poszczególnych rejonach miasta, które wpływają od mieszkańców miasta i instytucji.

Zadanie 5. Fundusze nagrodowe motywujące funkcjonariuszy służb odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo do zwiększenia efektywności prowadzonych zadań.

Zadanie realizowane było w 2014 r. poprzez:

- A. Fundusz motywacyjny dla policjantów KMP, który został utworzony w celu wsparcia „Programu monitorowania przestępczości kryminalnej w wybranych kategoriach” opracowanego w KMP Katowice jako narzędzie pomocnicze służące do osiągnięcia lepszych efektów w wykrywaniu przestępstw. Kwartalnie przyznawane były nagrody Prezydenta Miasta Katowice dla Policjantów szczególnie zaangażowanych w działania prewencyjne polegające na ograniczaniu liczby przestępstw i zwiększeniu ich wykrywalności.
- B. Fundusz motywacyjny dla strażników miejskich przeznaczony był na nagrody dla funkcjonariuszy SM za ujawnianie sprawców dewastacji elewacji budynków i obiektów napisami, rysunkami i graffiti; nagrody otrzymali strażnicy mający najlepsze wyniki w zwalczaniu tych zjawisk.

Zadanie 6. Poprawa funkcjonowania i standardów pracy służb oraz warunków obsługi mieszkańców w placówkach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Zadanie realizowane było w 2014 r. poprzez:

- Rozbudowę i modernizację infrastruktury lokalowej służb porządkowych i ratowniczych:
 - zakup sprzętu kwaterunkowego dla KMP,
 - system monitoringu pomieszczeń, radiowęzeł, modernizacja instalacji elektrycznej w JRG II,
 - remont pomieszczeń socjalnych w KM PSP i JRG III,
 - modernizacja pomieszczenia serwerowni w KM PSP.
- Zakup wyposażenia usprawniającego funkcjonowanie jednostek, pracę funkcjonariuszy i obsługę mieszkańców:
 - doposażenie i uzupełnienie KMP o dodatkowe pojazdy służbowe,
 - zakup urządzeń wielofunkcyjnych z możliwością drukowania i wykonywania kserokopii dla Komendy Miejskiej Policji w Katowicach,
 - zakup sprzętu łączności, ratownictwa technicznego i medycznego, w tym m.in. sanie lodowe, radiotelefony, defibrylatory, sprzęt hydrauliczny dla KM PSP w Katowicach,
 - zakup urządzeń AVL ze sterownikiem podjazdowym wraz z terminalem statusów, nawigacją oraz podpięciem sygnału uprzywilejowania,
 - zakup skuterów wraz z dodatkowym wyposażeniem, oznakowaniem, ubezpieczeniem dla Straży Miejskiej,
 - zakup radiowozu na potrzeby Szkoły Policji,
 - zakup platformy lokalizacyjnej z pełnym zapleczem sprzętowym i oprogramowaniem C-map dla KMP w Katowicach,
 - zakup wyposażenia dla grupy funkcjonariuszy operacyjnych zwalczających przestępczość stadionową – urządzeń typu tablet z oprogramowaniem i aplikacjami mapowymi, lornetek oraz urządzeń do kopiowania pamięci wewnętrznych telefonów komórkowych,
 - zakup i doposażenie Referatu Techniki Kryminalistycznej, Zespołu Prewencji Kryminalnej oraz Rzecznika katowickiej Policji w sprzęt elektroniczny – aparaty cyfrowe kamery video,
 - doposażenie OSP w umundurowanie, sprzęt i materiały do realizacji zadań statutowych,
 - naprawa i remont sprzętu p. poż. oraz placów ćwiczeń a także pomieszczeń OSP,
 - doposażenie strażaków PSP w sprzęt ratowniczy, ochrony osobistej i umundurowanie, sprzęt łączności,
 - zakup materiałów wspomagających wykonywanie zadań statutowych PSP, w tym m.in.: sorbentów, neutralizatorów oraz środków pianotwórczych,
 - zakup samochodu osobowego 4X4 operacyjnego dla KM PSP,
 - utylizacja stacji paliw na terenie KM PSP Katowice,
 - opłata za paliwo do samochodów ratowniczych,
 - opłata za media: energia elektryczna, gaz,
 - zakup urządzeń ALCOBLOW wraz z ładowarkami dla potrzeb Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Katowicach,
 - zakup tabletów na potrzeby Zespołu Prewencji Szkolnej Straży Miejskiej w Katowicach.
- Motywowanie i promowanie funkcjonariuszy szczególnie aktywnych w służbie.
 - nagrody uznaniowe Prezydenta Miasta dla wyróżniających się funkcjonariuszy z okazji Święta Policji,
 - nagrody Prezydenta Miasta dla funkcjonariuszy OPP w Katowicach,
 - fundowanie nagród Prezydenta Miasta dla strażaków PSP z okazji Święta Strażaka,
 - fundowanie nagród Prezydenta Miasta dla strażaków – ochotników OSP z okazji Święta Strażaka,
 - fundowanie nagród Prezydenta Miasta z okazji Dnia strażnika Miejskiego.
- Realizację ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.).
 - wypłata ekwiwalentu pieniężnego dla członków OSP za udział w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez PSP lub miasto Katowice.

MCR

Dla poprawy przepływu informacji – o zagrożeniu życia, zdrowia i innych ważnych uzyskanych przez dyspozytora MCR – z podległymi jednostkami, utworzono wspólną sieć teleinformatyczną i łączności bezprzewodowej. Dzięki niej dyspozytorzy PSP i SM utrzymują łączność informatyczną, telekomunikacyjną i

radiową ze swoimi lokalizacjami wyniesionymi w mieście Katowice (SM - ul. Żelazna 18; PSP – JRG1, JRG2, JRG3 oraz poszczególne OSP. Punkty wyniesione służb są tak rozlokowane na terenie miasta, aby zespoły ratunkowe miały najkrótszą drogę dojazdową do zdarzeń. Cały cykl działań i czynności realizowany w MCR jest nagrywany na nośniki elektroniczne. Pojazdy (**15** pojazdów) Straży Miejskiej zaopatrzone są w system lokalizacji i napadu, umożliwiającą dyspozytorom orientację o statusie pojazdu. Od 01.01.2014 do 31.12.2014 r. w MCR przyjęto **46 837** zgłoszeń telefonicznych od mieszkańców Katowic, z czego podjęto **34 338** interwencji.

Zadanie 7. Inicjowanie i koordynacja prewencyjnych programów / akcji na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Miejskie Programy Profilaktyczne realizowane są przez nauczycieli i pedagogów w ramach godzin wychowawczych w:

- szkołach podstawowych „**Bezpieczne Dziecko – Przyjaciel Sznupka**” uczestniczyło 44 szkoły podstawowe oraz 6 zespołów szkół specjalnych, „**Florek w Małej Strażnicy**” program przygotowany dla uczniów klas II szkoły podstawowej, w programie uczestniczą uczniowie wszystkich szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Katowice oraz program „**Kibicuję Fair Play**”,
- klasach I i II gimnazjów „**Bezpieczny Gimnazjalista**”, uczestniczyły 34 gimnazja, w tym 8 wchodzących w skład zespołów szkół specjalnych
- zespołach szkół specjalnych (dla szkół specjalnych opracowano modyfikację programu, dostosowaną do potrzeb i możliwości intelektualnych uczniów),
- szkołach ponadgimnazjalnych „**Bezpieczna młodzież**” uczestniczyło 30 szkół, w tym 1 zespół szkół specjalnych,
- przedszkolach „**Z bajką bezpieczniej**” uczestniczyły 30 przedszkola, 3 szkoły podstawowe - razem 33 placówek oraz „**Bezpieczny Maluch**”.

Koordynatorem programu na terenie każdej szkoły był pedagog lub psycholog szkolny (w przypadku programu „Bezpieczny Maluch” koordynatorem był funkcjonariusz KMP).

Cele główne programów:

- ograniczenie przestępczości oraz zjawisk patologicznych w środowisku przedszkolnym, dzieci i młodzieży szkół podstawowych oraz gimnazjalnych na terenie miasta Katowice,
- edukacja prawna młodzieży oraz ich rodziców (kształtowanie nawyków poprawnego oraz właściwego zachowania podczas masowych imprez sportowych, popularyzacja sportu jako wskazanej formy spędzania czasu wolnego).

Adresaci programu w 2014 r.

- Adresaci programu „Bezpieczne Dziecko-Przyjaciel Sznupka” – programem objęte są wszystkie katowickie szkoły, natomiast w konkursach organizowanych w ramach programu brały udział **33** szkoły podstawowe (ok. **240** osób).
- Adresaci programu „Bezpieczny Gimnazjalista” – programem objęte są wszystkie katowickie szkoły gimnazjalne, natomiast w konkursie organizowanym w ramach programu brało udział **13** szkół (ok. **40** osób).
- Adresaci programu „Bezpieczna Młodzież” – programem objęte są wszystkie katowickie szkoły ponadgimnazjalne, natomiast w konkursie organizowanym w ramach programu brało udział **12** szkół (ok. **20** osób).
- Adresaci programu „Z bajką bezpieczniej” – liczba dzieci objętych programem – **1 430** osób.
- Adresaci programu „Bezpieczny Maluch” – pięć wybranych katowickich przedszkoli, w **22** spotkaniach tematycznych wzięło udział ok. **200** osób (dzieci i rodziców).
- Adresaci programu „Kibicuję Fair Play” – programem objęte są wszystkie katowickie szkoły, natomiast w lidze szkolnej brało udział **16** szkół podstawowych (ok. **550** osób).
- Adresaci programu „Florek w Małej Strażnicy” – dzieci klas II wszystkich katowickich szkół podstawowych – **1 430** dzieci.

W ramach programów profilaktycznych wykonano m.in.:

- wystawiono 10 spektakli „**OGRÓD PELEN BAJEK**”,
- zorganizowano dwie imprezy finałowe z okazji X-lecia miejskich programów profilaktycznych „Bezpieczne Dziecko-Przyjaciel Sznupka” pn. „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń” będące jednocześnie podsumowaniem organizowanych konkursów dla uczniów szkół podstawowych,

- gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- zakupiono nagrody dla uczniów w ramach organizowanych konkursów,
- wydrukowano kalendarze i zakupiono gadżety na potrzeby programów,
- zorganizowano rozgrywki międzyszkolne „MIEJSKA LIGA SZKOLNA” wraz z konkursem na najlepszą katowicką drużynę kibiców”,
- zorganizowano imprezę finałową „Kibicuję Fair Play”,
- wykupiono ubezpieczenie na ww. imprezy,
- zorganizowano ferie zimowe w ramach programu „Kibicuję Fair Play”.

Zadanie 8. Edukacja i informowanie społeczności lokalnej w zakresie bezpieczeństwa i porządku prawnego.

Zadanie realizowane było w 2014 r. poprzez:

- promocję programów profilaktycznych i prewencyjnych,
 - spotkania z mieszkańcami w poszczególnych dzielnicach miasta dot. bezpieczeństwa (22 spotkania we wszystkich dzielnicach Katowic),
 - organizację i współorganizację imprez / akcji / przedsięwzięć promujących bezpieczeństwo,
 - materiały popularyzujące bezpieczeństwo i ochronę ludności,
- Realizacja zadań WZK wpisanych do „Gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w mieście Katowice” finansowana była ze źródeł,
- budżet WZK UM na rok 2014 (wydatki bieżące) – dział 754,
 - „Programu zapobiegania przestępczości oraz bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” (przyjętego uchwałą nr XLVI/1068/14 Rady Miasta Katowice z dnia 26 lutego 2014 r.) – dział 754 i 851,
 - środki w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014.

Cel szczegółowy nr 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

Działania zrealizowane w ramach:

- **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok** (Uchwała Nr XLI/952/13 Rady Miasta Katowice z dnia 30 października 2013r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok),
- **Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok** (Uchwała Nr XLI/953/13 Rady Miasta Katowice z dnia 30 października 2013r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok).

Zadanie 1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w tym w szczególności prowadzenie świetlic, klubów, grup profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, realizacja środowiskowych programów profilaktycznych prowadzonych na terenie szkół, a także organizowanie kampanii i festynów trzeźwościowych.

- a) prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w szczególności w formie opiekuńczej i specjalistycznej, w tym: świetlic środowiskowych dla dzieci, klubów środowiskowych oraz grup profilaktycznych dla młodzieży

ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ (realizowane równolegle w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2014r.) adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej lub gimnazjum, wywodzących się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie. Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności

zyciowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego. Opis Świetlic Specjalistycznych MOPS w Priorytecie 1.

SPECJALISTYCZNY KLUB MŁODZIEŻOWY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ jest kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 12-18 lat, absolwentów szkoły podstawowej, uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych wywodzących się z rodzin kwalifikujących się do pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych. Opis Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych MOPS w Priorytecie 1.

ŚWIETLICE ŚRODOWISKOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE, DOTOWANE PRZEZ MIASTO KATOWICE – WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
1.	„Dom Aniołów Stróżów” - ognisko wychowawcze - świetlica specjalistyczna dla grupy młodszej, - świetlica specjalistyczna dla grupy starszej, - praca podwórkowa prowadzona przez wychowawcę (dzieci w wieku 3-18 lat) ul. Gliwicka 148	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”	55	89 343
2.	Świetlica Opiekuńcza im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Barbary	30	66
3.	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	40	54
4.	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Ośrodek Św. Jacka Caritas Archidiecezji Katowickiej	36	46
5.	Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	50	85
6.	Środowiskowy Klub Młodzieżowy (typu specjalistycznego) przy Katolickiej Fundacji Dzieciom ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	25	46
7.	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19a Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	15	18
8.	Ognisko Wychowawcze przy Katolickiej Fundacji Dzieciom ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	30	36
9.	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem „Szansa dla Każdego” ul. 3 Maja 36/2 Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla Każdego”	30	34
10.	Świetlica Opiekuńcza dla Dzieci przedszkolnych im. Józefa Robotnika ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia Św. Józefa Robotnika	15	30
11.	Koło zainteresowań „EKIPA” ul. Bpa H. Bednorza 20 Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska ul. Bednorza 20 Katowice	30	35
12.	Koło zainteresowań „W Słonecznej Krainie” ul. Dudy Gracza 6	Parafia Ewangelicko-Augsburska ul. Warszawska 18, Katowice	15	103

b) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych, prowadzonych na terenie szkół, wg następujących założeń merytorycznych:

- forma zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem różnych form oddziaływań o charakterze sportowym, kulturalnym, zajęć wyrównawczych, w połączeniu z oddziaływaniami o charakterze psychologiczno-pedagogicznym i edukacyjno - informacyjnymi z zakresu profilaktyki uzależnień, adresowanych

w pierwszej kolejności do dzieci zaniedbanych wychowawczo i mających na celu nawiązywanie współpracy z rodzicami,

- realizowane przez współpracujące ze sobą instytucje (np. szkoły, terenowe punkty pomocy społecznej, uczniowskie kluby sportowe, organizacje pozarządowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne),
- koordynowane merytorycznie przez osobę wyznaczoną przez dyrektora szkoły, w której realizowany jest program.

Programy realizowane w **52** szkołach, w zajęciach uczestniczyło **6 709** dzieci, zajęcia były prowadzone przez **534** realizatorów oraz **181** wolontariuszy.

Rodzaje zajęć:	Ilość godzin
sportowe	3 649
dydaktyczno-wyrównawcze	3 676
artystyczne	3 473
terapeutyczno-pedagogiczne	2 560
imprezy integracyjne	3 376
komputerowe	1 103
inne rodzaje zajęć	3 961
Razem:	21 843

Kategorie problemów występujących u dzieci biorących udział w zajęciach:	Liczba dzieci ze zidentyfikowanym problemem
Dzieci, których rodziny korzystają z pomocy MOPS	1 661
Dzieci z rodzin o nieprawidłowej sytuacji wychowawczej	1 594
Dzieci wychowywane przez jednego rodzica	1 251
Dzieci sprawiające problemy wychowawcze	1 330
Dzieci z trudnościami w nauce	2 102
Dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, w tym zdrowotnymi	1 000
Dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych, placówek opiekuńczych	207
Dzieci u których nie stwierdzono powyższych problemów	2 098

Uwaga: powyższe dane z realizacji środowiskowych programów profilaktycznych powtarzają się w sprawozdaniu z Miejskiego Programu Profilaktyki Przeciwdziałania Narkomanii w 2014 r. (ponieważ są realizowane równolegle w ramach tego Programu).

c) prowadzenie środowiskowych programów profilaktycznych w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych poprzez uczniowskie kluby sportowe i uwzględniających następujące elementy:

- włączanie w zajęcia sportowe dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji np. materialnej, rodzinnej, wychowawczej,
- podjęcie współpracy ze szkołami w realizacji zadań wynikających z programów wychowawczych i programów profilaktyki szkolnej,

Zlecenie zadań w formie dotacji dla uczniowskich klubów sportowych przez Wydział Sportu i Turystyki UM Katowice w ramach rozdz. 85154:

Lp.	Nazwa organizacji	adres	Środki finansowe przyznane w ramach umowy dotacji
1	UKS SOKÓŁ 22	ul. Wolskiego 3	6 000,00
2	UKS PIK	ul. 3 Maja 42	8 000,00
3	MKKS GLORIA	ul. Lubiny 9	13 000,00
4	UKS JUNIOR BASKET	ul. Krzywoustego 11	25 000,00
5	UKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	14 000,00

6	MKS MOS	ul. Paderewskiego 46 A	54 000,00
7	UKS LIDER	ul. Sportowa 28	25 000,00
8	UKS 06 KATOWICE-POŁUDNIE	ul. Armii Krajowej 84	4 000,00
9	MKS PAŁAC MŁODZIEŻY	ul. Mikołowska 26	67 000,00
10	UKS MURCKI-KOSTUCHNA-GÓRNIK	ul. Boya-Żeleńskiego 96	7 000,00
11	UKS MIKRUS	ul. Karliczka 15	14 000,00
12	UKS SPRINT	ul. Przyjazna 7 A	21 000,00
13	UKS KANU	ul. Piastów 17	2 000,00
14	UKS KARLIK	ul. Witosa 23	10 000,00
15	UKS OLIMPIA KATOWICE	ul. Lompy 17	20 000,00
16	UKS WODNIK 29	ul. Lepszego 2	10 000,00
17	UKS ŹRÓDEŁKO	ul. Jana Wantuły 11	18 000,00
18	UKS GLADIATOR 23	ul. Medyków 27	9 000,00
19	UKS OMEGA	ul. Wojciecha 9	4 000,00
20	UKS KATOWICE	ul. Ordona 3D	20 000,00
21	UKS AKADEMIA PIŁKARSKA	ul. Baildona 14/8	3 000,00
22	UKS KOKOCINIEC 67	ul. Zielona 5	6 000,00
	Suma:		360 000,00

W zajęciach uczniowskich klubów sportowych brało udział około **1 350** osób (dzieci i młodzież).

Zlecenie zadań w formie dotacji dla uczniowskich klubów sportowych przez Wydział Sportu i Turystyki UM Katowice, w ramach rozdz. 85153:

Lp.	Nazwa organizacji	adres	Srodki finansowe przyznane w ramach umowy dotacji
1	UKS DĄB 19	ul. Agnieszki 2	18 000,00
2	UKS 4	ul. Trzech Stawów 10	50 000,00
3	UKS SP 27	ul. Łętowskiego 18	44 000,00
4	UKS KONOPA	ul. Głowackiego 6	6 000,00
5	UKS KUKUŁKI	ul. Kukułek 2A	12 000,00
6	MUKS NAPRZÓD JANÓW	ul. Nałkowskiej 10	70 000,00
7	UKS ARA	ul. Nasypowa 16	4 000,00
8	UKS SOKÓŁ 43	ul. Brynicy 7	10 000,00
9	ZUKS GKS KATOWICE	ul. Józefowska 40	30 000,00
10	UKS 21 PODLESIE	ul. Malczewskiego 1	14 000,00
11	UKŁ SPIN	ul. Szopienicka 13d/7	30 000,00
12	UKS CARRAMBA	ul. Tysiąclecia 88/37	12 000,00
13	UKS 06 KATOWICE - POŁUDNIE	ul. Armii Krajowej 84	7 000,00
14	UKS JUNGA	ul. Morawa 19	20 000,00
15	UKS OCHAJO	ul. Spółdzielczości 28	3 000,00
16	UKS SZOPIENICE	ul. Obr. Westerplatte 30	30 000,00
	SUMA:		360 000,00

W zajęciach uczniowskich klubów sportowych brało udział około **1 350** osób (dzieci i młodzież).

d) prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych:

- program „**Z bajką bezpieczniej**” realizowany przez funkcjonariuszy Zespołu Prewencji Szkolnej katowickiej Straży Miejskiej (w oparciu o art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r.

o strażach gminnych) w przedszkolach oraz klasach I-III porusza zagadnienia związane z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym (objęto 71 grup dzieci, łączna ilość dzieci uczestniczących w zajęciach 2.381 osób); w Teatrze Śląskim wystawiono 10 spektakli pt. „Ogród pełen bajek”, w których uczestniczyło 1.000 dzieci z 24 katowickich szkół podstawowych;

- program „**Bezpieczne Dziecko – Przyjaciel Sznupka**”/„**Bezpieczny Gimnazjalista**”, realizowany przez nauczycieli i pedagogów w ramach godzin wychowawczych;

Adresaci programu w II półroczu roku szkolnego 2012/2013:

- 11 990 uczniów szkół podstawowych,
- 5 630 uczniów szkół gimnazjalnych,
- 550 uczniów zespołów szkół specjalnych,

Adresaci programu w I półroczu roku szkolnego 2013/2014:

- 11 874 uczniów szkół podstawowych,
- 4 686 uczniów szkół gimnazjalnych,
- 1 028 uczniów zespołów szkół specjalnych.

Realizowana tematyka:

- dot. uzależnień (nikotyna, narkotyki, alkohol, internet),
- dot. bezpiecznego wypoczynku (bezpieczeństwo w trakcie wakacji w mieście, w trakcie podróży, w trakcie wypoczynku nad wodą i w górach),
- dot. bezpieczeństwa w kontaktach z dorosłymi (molestowanie, znęcanie się, kradzieże, pozyskiwanie od dzieci i młodzieży informacji przez przestępców),
- dot. przemocy rówieśniczej (bójki, pobicia, rozboje, wymuszenia, kradzieże);

- program „**Bezpieczna Młodzież**” realizowany w szkołach ponadgimnazjalnych obejmuje następujące tematy:

- „Jak chronić się przed uzależnieniem?”
- „Chcę żyć, czyli co należy wiedzieć o depresji i zachowaniach autodestrukcyjnych”
- „Cyberprzemoc – czy nas to dotyczy?”
- „Przemoc seksualna – czy potrafię reagować?”

Adresatami programu było 8.936 uczniów;

- program „**Korekta**” realizowany w klasach II i III szkół ponadgimnazjalnych: zrealizowano 40 edycji (jedna edycja programu trwała 3 godziny lekcyjne), którymi objęto 978 uczniów, ocena w skali 1 - 6 przez uczestników programu to 4,5. Jest to program profilaktyczny, edukacyjny, adresowany do młodych ludzi, którzy w większości są już po inicjacji alkoholowej i wciąż mają z nim kontakt, a w szczególności do tych, u których pojawiają się problemy z nadużywaniem alkoholu, ukazuje szeroką gamę zagrożeń związanych z używaniem alkoholu;
- program profilaktyki uzależnień „**RAMPA – Profilaktyka kreatywna młodzieży**” realizowany przez Śląską Fundację Obywatelską LEX CIVIS w Katowicach, na Osiedlu Witosa (zajęcia od poniedziałku do piątku w godz. 15.00-19.00, w soboty w godzinach 9.00-13.00, udział 40 dzieci w wieku 7-14 lat);
- praca wśród młodzieży ubogiej i zepchniętej na margines społeczny, budowanie strefy bezpieczeństwa bez alkoholu i narkotyków oraz stwarzanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu w ramach działalności klubu młodzieżowego „**Wysoki Zamek**” przy ul. Gliwickiej 96, realizowana przez Wspólnotę Dobrego Pasterza: 5 222 obecności we wszystkich imprezach i przedsięwzięciach, 59 stałych uczestników;
- **zimowisko** dla dzieci będących podopiecznymi Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Osieroconych „**KROPELKA**”, wychowujących się w rodzinach zastępczych, wielodzietnych i patologicznych: w Krynicy, w okresie od 17 do 25 stycznia 2014 roku wzięło udział 10 dzieci;
- programy profilaktyczne „**Marihuana – prawdy i mity**” oraz „**Dopalacz - STOP**” realizowane przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii: 238 edycji programów którymi objęto 5.277 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- program edukacyjno-profilaktyczny „**Narkotyki i Nastolatki - jak rozmawiać z dziećmi o marihuanie**” realizowany przez Stowarzyszenie Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii: 26 edycji zajęć, którymi objęto 1 170 rodziców uczniów katowickich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

e) wspieranie i prowadzenie działań promujących trzeźwość:

- program „Przeciwdziałanie żebractwu w mieście Katowice – pomagam mądrze, jako element profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych” prowadzony przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta: przeprowadzono **345** rozmów z osobami żebrzącymi, rozdano mieszkańcom **15.000** sztuk ulotek, rozklejono **250** plakatów mających na przeciwdziałanie żebractwu i informowanie o miejscach pomocy dla osób uzależnionych,
- „Wigilia w Europie – organizacja wieczery wigilijnej dla **60** dzieci z Katowic” zorganizowana przez Stowarzyszenie „Szansa dla Każdego”,
- „MIŁOŚĆ BEZ MARGINESU, czyli profilaktyka inaczej – działania z zakresu profilaktyki integralnej” zrealizowane dla **20** osób przez Wspólnotę Dobrego Pasterza - Klub Wysoki Zamek,
- XXIII Ogólnopolski Przegląd Abstynenckiej Twórczości Artystycznej - Zamczysko 2014 w dniach 28 –31.08.2014 roku w Olsztynie k/Częstochowy: sfinansowano udział **25** mieszkańców Katowic,
- organizacja Spotkania Świątecznego KST „Jędrus”, w którym uczestniczyły **54** osoby,
- „Grudzień pełen świąt i radości”- zorganizowany przez KST „Dwójka” cykl spotkań związanych ze świętami, w których wzięły udział **224** osoby,
- „Wigilia dla podopiecznych Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci „KROPELKA”, uczestniczyło **19** dzieci.

f) prowadzenie kampanii i festynów trzeźwościowych z wykorzystaniem plakatów, ulotek, informatorów dla mieszkańców Katowic:

- realizowanie ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł” materiały zostały przekazane do **56** szkół (29 szkół podstawowych, 27 gimnazjów), wśród laureatów konkursów indywidualnych znalazło się **34** uczniów z Katowic, w tym jedna laureatka nagrody głównej (odbierała nagrodę podczas uroczystej gali w Centrum Olimpijskim w Warszawie),
- realizowanie działań edukacyjno-profilaktycznych dotyczących problemów alkoholowych i narkotykowych oraz przeciwdziałania przemocy domowej (zakupione ulotki, broszury i plakaty o tej tematyce przekazano do MOPS, Biura Obsługi mieszkańców UM, Zespołu ds. Leczenia Odwykowego).

g) wspieranie grup młodzieżowych liderów trzeźwości:

- dofinansowanie udziału **4** uczniów z katowickich szkół ponadgimnazjalnych w XV Edycji Ponadregionalnej Powiatowej Młodzieżowej Szkoły Liderów.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie poprzez wpieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe:

a) wspieranie działalności placówek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzonych przez organizacje pozarządowe:

Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze Śląskim Stowarzyszeniem „Ad Vitam Dignam” w zakresie prowadzenia przez ww. organizację Ośrodka Interwencji Kryzysowej dla Rodzin z Problemem Alkoholowym przy ul. ks. bpa. Bednorza 22. Usługi Ośrodka polegają na:

- zapewnieniu doraźnego całodobowego schronienia dla 10 kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu;
- świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności: psychologicznego i prawnego.

W okresie I – XII 2014 roku z usług Ośrodka skorzystało (narastająco) **26** osób.

Stowarzyszenie PO MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Świadczone usługi polegają na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla kobiet i kobiet z dziećmi znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu, bądź życiu, jak również przymusowej prostytucji;
- świadczeniu specjalistycznego poradnictwa, w tym w szczególności psychologicznego i prawnego;
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości

samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę. W okresie I – XII 2014 roku z pomocy Stowarzyszenia skorzystało (narastająco) **31** osób.

Śląska Fundacja Obywatelska LEX CIVIS

W ramach realizacji projektu „LEX FAMILIA – wsparcie osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej” prowadzenie porad psychologicznych, prawnych, socjalnych i doradztwa zawodowego – skorzystało **237** mieszkańców Katowic.

b) działania realizowane w ramach MOPS :

- organizowanie spotkań konsultacyjnych z udziałem specjalistów d/s uzależnień oraz przedstawicieli różnych grup zawodowych spotykających się z problemem uzależnień, a także organizowanie spotkań **Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych** w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą:

- **6** spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- **2 244** spotkania Grup Roboczych.

- prowadzenie **Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:**

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana była do osób doznających przemocy (ofiar przemocy), osób stosujących przemoc (sprawców przemocy) i świadków przemocy. Z rodzinami prowadzona była systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmowała ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku. W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ofiarom przemocy Ośrodek zapewniał schronienie dla osób, które ze względu na dramatyczną sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą, w tym:	1 008
Ofiary przemocy (osoby dorosłe)	250
Sprawcy przemocy	133
Dzieci	23
Inne kryzysy	602
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	67
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym	61

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone były następujące usługi:

- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy w rodzinie,
- wizyty w środowisku,
- interwencje,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych:

	W okresie od I-XII 2014r.
Interwencje osobiste	288
Interwencje telefoniczne	909
RAZEM:	1 197

Interwencje były reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych. Podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyspieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 968	741	416

Grupowe formy pracy socjalnej

Program Pomocy Psychologicznej w okresie od I - XII 2014 r. obejmował jedną formułę pracy grupowej:

- **Grupa psychoedukacyjna** dla ofiar przemocy (**33 osoby– 50 spotkań**), celem zajęć jest zyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

▪ Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym.

Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami ośrodka byli też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Grupowe formy pomocy	50	33
Naturalne grupy wsparcia	67	140

Zadanie 3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin:

- a) prowadzenie działalności Ośrodka Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu działającego w ramach Miejskiej Izby Wyrzeźwień:
 - 1 990 indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz w ramach grupy edukacyjno- motywacyjnej,
 - 2 868 rozmowy motywujących do leczenia dla osób opuszczających Izbę Wyrzeźwień,
 - 129 porad prawnych,
 - 39 konsultacji psychiatryczne,
 - 93 konsultacji telefonicznych.
- b) prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach działań w zakresie uzależnień, związanych z poradnictwem i profilaktyką dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym poprzez wsparcie asystenta rodziny

Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej. Prowadzą następującą działalność:

- **Działalność diagnostyczną** w zakresie:
 - picia szkodliwego,
 - uzależnienia od alkoholu,
 - sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym.

Łączna liczba osób objętych pomocą	381
w tym:	
Osoby z problemem alkoholowym	373
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	8

- **Działalność diagnostyczno-motywacyjną** dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzoną poprzez konsultacje indywidualne i grupowe oraz wizyty w środowisku.

Konsultacje indywidualne	Liczba
dla klientów Ośrodka	420
dla mieszkańców Katowic nie będących klientami MOPS	8

- **Prowadzenie programu diagnostycznego pod kątem występowania u klientów problemu alkoholowego (program „Ja i alkohol”)**

„*Ja i Alkohol*”, program przeznaczony dla osób, u których zaobserwowano fakty świadczące o możliwości występowania problemu alkoholowego. Celem udziału w zajęciach było rozpoznanie przez klientów własnego stylu picia, negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu oraz edukacja na temat problematyki alkoholowej, a w efekcie diagnoza problemu alkoholowego. Klient otrzymywał także informacje dotyczące form i miejsc leczenia odwykowego, konstruował indywidualny plan leczenia.

Spotkania grupowe odbywały się 2 razy w tygodniu i trwały 2 godziny. Integralną częścią programu były spotkania indywidualne z prowadzącym konsultantem.

LICZBA OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W ZAJĘCIACH	124
Liczba spotkań:	94
Liczba osób z rozpoznaniem uzależnieniem od alkoholu	41
Liczba osób z rozpoznaniem picciem szkodliwym	15
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	2
Liczba osób bez rozpoznania	66

- **Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym** obejmowała pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	61
---	----

- **Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin prowadzone przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin (CRS).**

Poradnictwo specjalistyczne w roku 2014 prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych CRS (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych) oraz dwóch konsultantów ds. uzależnień. Obejmowało problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom. W ramach poradnictwa specjalistycznego udzielają oni wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzą również konsultacje indywidualne w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, środowiskach zamieszkania oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalistów ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia. Specjaliści ds. uzależnień współpracują również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów.

- **Zadania realizowane przez asystenta rodziny w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii.**

W 2014 roku pracownik Ośrodka realizujący zadania asystenta rodziny zrealizował w ramach usługi 342 konsultacje dla 17 rodzin mieszkających na terenie miasta Katowice - objętych usługą. Celem usługi była poprawa sytuacji życiowej rodzin objętych wsparciem, pomoc w stworzeniu optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów rodziny. Ponadto wsparcie pracownika realizującego zadania z zakresu asysty rodzinnej umożliwiło nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców oraz zwiększenie ich kompetencji rodzicielskich. Działania asystenta rodziny skupione były między innymi na: wspieraniu rodzin w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich wszystkich członków rodziny, a przede wszystkim odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. W trakcie trwania

usługi asystent rodziny nawiązywał/poszerzał współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie miasta Katowice. W kontekście prowadzenia pogłębionej pracy z rodzinami objętymi usługą odbyły się **54** zespoły ds. pracy z rodziną oraz **6** grup roboczych ds. przemocy w rodzinie. W ramach zespołu ds. pracy z rodziną, członkowie zespołu podjęli decyzję o zakończeniu usługi asystenta rodziny w **5** rodzinach. W przypadku pozostałych rodzin skala/różnorodność problemów oznaczały konieczność kontynuowania usługi. Uczestnicy zespołów ds. pracy z rodziną w oparciu o diagnozę systemu rodzinnego wyodrębnili pozostałe do przepracowania z rodziną obszary problemowe, jak również określili działania służące rozwiązaniu problemów.

c) zwiększenie dostępności leczenia odwykowego poprzez finansowanie programów terapeutycznych dla mieszkańców Katowic, ze szczególnym uwzględnieniem specjalistycznych programów dla dzieci i młodzieży oraz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- **oddział dzienny** dla osób uzależnionych od alkoholu ze znacznym upośledzeniem w funkcjonowaniu społecznym (kierowanych przez MOPS Katowice), realizowane przez Centrum Psychiatrii na terenie Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ul. Korczaka 2 w Katowicach - z terapii skorzystało **21** osób (łącznie **544** osobodni terapii),
- **działania związane z procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego** prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zespół ds. Leczenia Odwykowego działający w ramach ww. Komisji prowadzi działania na posiedzeniach we wtorki i czwartki w godz. 16.00 – 19.00 przy ul. Macieja 10,

Łącznie Zespół rozpatrzył 229 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego (25 wniosków przekazanych z Urzędu Miasta Katowice w ostatniej dekadzie grudnia będzie rozpatrywana w 2015 roku) w tym wnioski nadesłane przez:	
rodziny	99
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	72
Policję	26
Prokuraturę	25
Kuratorów sądowych	3
Sąd	1
inne instytucje	3

- na pierwsze spotkanie zgłosiło się **95** osób,
- na kolejnych spotkaniach odnotowano **282** obecności, a w **219** przypadkach przedłożono zaświadczenia z placówek leczenia odwykowego,
- do Sądu Rejonowego skierowano **171** wniosków o zastosowanie zobowiązanie do leczenia odwykowego,
- zaproszono **173** członków rodzin, z których na spotkanie z komisją zgłosiło się **81** osób,
- ilość osób, które przyszły na spotkanie bez wcześniejszego umówienia: **78**,
- łącznie w trakcie całego roku zanotowano **460** obecności osób korzystających z pomocy Zespołu ds. Leczenia Odwykowego.

d) organizowanie grup terapeutycznych oraz wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin:

- terapia grupowa Dorosłych Dzieci Alkoholików dla studentów, którzy dorastali w rodzinach z problemem alkoholowym, prowadzona na terenie Duszpasterstwa Akademickiego w Zawodziu, dwie grupy terapeutyczne (19 uczestników w dwóch grupach terapeutycznych, **142** godziny zajęć terapii grupowej),
- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „Dwójka” (ul. Bpa H. Bednorza 22): **204** spotkania (w tym: 48 grup wsparcia, 45 spotkań społeczności Stowarzyszenia, 5 warsztatów

terapeutyczno-rozwojowych, 106 spotkań rekreacyjno-sportowych) i objęto nimi osoby, które podjęły życie w trzeźwości i potrzebują wsparcia w codziennym życiu (**6 737** obecności); oprócz tego w Stowarzyszeniu udzielono **589** porad i informacji telefonicznych oraz **144** porad w ramach pierwszego kontaktu,

- zajęcia prowadzone w Katowickim Stowarzyszeniu Trzeźwościowym „**Jędrus**” (ul. Macieja 10): grupa samopomocowa (4 razy w miesiącu, średnio 22 uczestników), zajęcia profilaktyczno-edukacyjne (8 spotkań po 2 godz. tj. łącznie 16 godzin, średnio 21 uczestników), warsztaty rozwoju osobistego dla uzależnionych i współuzależnionych (35 spotkań po 2 godz. tj. łącznie 70 godziny, średnio 12 uczestników), dyżury poradnictwa trzeźwościowego (450 godzin),
- „**Grupa wsparcia dla kobiet uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych**” prowadzone przez Parafię Ewangelicko-Augsburską przy ul. Warszawskiej 11, odbyło się **12** spotkań, uczestniczyło w nich **12** kobiet.

e) dofinansowanie obozów terapeutycznych dla rodzin z problemem alkoholowym – w tym zwłaszcza dla dzieci i młodzieży:

- „XXII Ogólnopolski Wiosenny Zlot Rodzin Abstynenckich – Tatry 2014” (Małe Ciche, w dniach 30.04. – 05.05.2014 r.) - w ramach umowy z Urzędem Miasta Katowice udział wzięło **60** mieszkańców Katowic. Głównym celem Zlotu jest odbudowa i umacnianie – naderwanych przez alkohol więzi rodzinnych poprzez rekreację i aktywny wypoczynek ludzi uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wraz z całymimi rodzinami;
- „Obóz terapeutyczno-integracyjny ZAWOJA 2014” zorganizowane przez Katowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dwójka” w dniach 02.08-16.08.2014r.: **38** uczestników;
- „Wyjazdowe warsztaty psychoterapeutyczne dla podopiecznych Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci KROPELKA” w dniach 19-21.09.2014r.: **15** dzieci.

f) wspieranie działalności punktów informacyjno - konsultacyjnych z zakresu problemów uzależnień oraz stowarzyszeń abstynenckich i trzeźw ościowych:

- Telefon Zaufania oraz punkt informacyjno-konsultacyjny oraz poradnictwo z zakresu problemów alkoholowych, narkotykowych oraz przemocy domowej w Ośrodku Interwencji Kryzysowych dla Rodzin z Problemem Alkoholowym przy ul. ks. Bpa H.Bednorza 22:
 - **2 935** rozmów w trakcie nocnych dyżurów Telefonu Zaufania,
 - **144** porad psychologicznych,
 - **147** porady prawne,
 - **575** konsultacji terapeutycznych;
- działalność Katowickich Stowarzyszeń Trzeźwościowych „Dwójka” oraz „Jędrus” Programy realizowane od wielu lat. Stanowią bardzo wartościową ofertę dla osób, które podjęły życie w trzeźwości i potrzebują wsparcia w codziennym życiu;
- **Poradnia Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii** Oddział w Katowicach przy ul. Warszawskiej 19:
 - poradnictwo: **459** odbiorców, **220** godzin,
 - terapia indywidualna: **385** osób, **160** godzin,
 - terapia rodzinna: **163** osoby, **90** godzin,
 - program interwencyjny FreD dla osób w wieku 13 – 21 r.ż., eksperymentujących lub używające narkotyków w sposób szkodliwy (jeszcze nie uzależnione):
 - konsultacje dla rodzin i opiekunów z których skorzystało **80** osób,
 - 40 godzin zajęć grupowych dla dzieci i młodzieży, z których skorzystały **43** osoby.
- **program „Obecność jako pierwszy gest ku drugiemu człowiekowi – bycie z, przy, obok – szerzenie profilaktyki uzależnień, pomoc osobom uzależnionym i narażonym na uzależnienie oraz ich rodzinom”** prowadzony przez Wspólnotę Dobrego Pasterza przy ul. Opolskiej 9:
 - **127** dyżurów (8-godzinnych) w Punkcie Misyjnym (podczas dyżurów przyjmowane są osoby szukające pomocy dla siebie lub swoich bliskich, prowadzone są rozmowy o charakterze informacyjnym, interwencyjnym lub wywiad motywacyjny),
 - **22** dyżury (2-godzinne) lekarza, porady medyczne z możliwością uzyskania skierowania na oddziały leczenia uzależnień,

- **172** wyjścia do ludzi potrzebujących na ulice, miejsc handlu narkotykami, szpitali, poradni leczenia uzależnień, noclegowni; spotkania z podopiecznymi Stowarzyszenia Po Moc oraz Sióstr Misjonarek Miłości,
- **45** spotkań (3 godzinnych) pt. „Wieczór Dobrej Nowiny”, gromadzące osoby potrzebujące wsparcia w zmaganiu się z problemami swoimi i bliskich.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez: wzmacnianie kompetencji w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem, poprzez szkolenia wybranych grup zawodowych, w tym w szczególności pracowników socjalnych, pracowników domów pomocy społecznej, domów dziecka.

- szkolenia zorganizowane przez Miejską Izbę Wytrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla Osób Uzależnionych od Alkoholu, prowadzone przez psychologów i terapeutów, dla różnych grup zawodowych:
 - we współpracy ze Szkołą Policji w Katowicach przeszkolono **684** policjantów,
 - we współpracy z Sądem Rejonowym Katowice – Wschód przeszkolono **12** kuratorów zawodowych,
 - we współpracy z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym przeszkolono ich **8** pracowników, których podopiecznymi są osoby bezdomne, nadużywające alkoholu,
- projekt pt. „Budowanie trwałych wzorców jako przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy w rodzinie” realizowany przez Zgromadzeniem Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej Dom Zakonny w Katowicach, w ramach projektu m.in. konferencja profilaktyczna o przemocy pt. „Nie zamykaj oczu – o różnych aspektach zjawiska przemocy w rodzinie”, która odbyła się w dniu 2 czerwca 2014 roku, a wzięło w niej udział **350** uczestników z różnych instytucji.

Potrzeby na 2015 rok związane z realizacją programu.

Na wysokim poziomie utrzymują się środki przeznaczone przez gminę na opiekę nad dzieckiem i rodziną wynoszące w 2014 roku:

- wydatki MOPS **8 422 085,37 zł** - składają się na nie wydatki na pomoc instytucjonalną (Świetlice Środowiskowe, Środowiskowe Kluby Młodzieżowe), dofinansowanie: do wypoczynku letniego, zielonej szkoły, wyprawek szkolnych, obiadów dla dzieci i młodzieży, dożywianie dodatkowe, poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieży, realizację programów dla rodzin z dziećmi, paczki świąteczne dla dzieci, bilety dla dzieci na dojazd do szkół, bilety dla dzieci z rodzin wielodzietnych na dojazd do szkół.

- dotacje miasta na placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe oraz podmioty kościelne – **2 514 132,00 zł** (w 2014 roku zadanie było realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice).

Poniżej przedstawiono przykładowo wydatki realizowane w ramach zadania opieka nad dzieckiem i rodziną przez MOPS Katowice:

Dofinansowanie do:	2011 r.	2012 r.	2013	2014
Wypoczynku letniego	836 574,60 zł	880 678, 83 zł	734 780,16 zł	487 991,42 zł
Zielona szkoła	52 225,50 zł	59 195, 41 zł	67 562, 10 zł	52 598,00 zł
Obiady dla dzieci i młodzieży.	4 536 101, 22 zł	4 880 963, 78 zł	4 494 816,80 zł	5 271 433,54 zł
Poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieży	286 276,11 zł	334 747,17 zł	439 026,65 zł	449 127,73 zł
Bilety dla dzieci na dojazd do szkół	2 998,00 zł	5 883,00 zł	12 479 zł	6 577 zł

Odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby na terenie miasta Katowice jest realizowanie, podobnie jak w poprzednich latach, działań ze szczególnym uwzględnieniem usługi asystenta rodziny. Wśród najważniejszych zadań asystenta rodziny warto wymienić wzmacnianie roli i funkcji rodziny, wspieranie w przezwyciężaniu trudności, rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i dążeniu do reintegracji.

W dalszym ciągu istnieje potrzeba organizowania różnorodnych form rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży, ułatwiania dostępu do imprez sportowych i kulturalnych, wspierania dzieci uzdolnionych, dbania o bezpieczeństwo rodzin.

Na realizację powyższych zadań planuje się pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych (środki ministerialne, fundusze UE).

Wykaz potrzeb w zakresie zadania: opieka nad dzieckiem i rodziną

Dział	Rozdział	Kwota w zł 2015	Zakres działań
851	85153	1 077 285	prowadzenie 5 świetlic i 3 klubów młodzieżowych, dotowanie/wspieranie:
851	85154	2 333 644	
852	85201	225 075	
852	85206	1 220 913	- 7 świetlic specjalistycznych, - 2 kluby specjalistyczne, - 5 świetlice opiekuńcze (nowa świetlica w dzielnicy Ligota - Panewniki, - 1 ognisko wychowawcze, - 2 koło zainteresowań, - 2 praca podwórkowa
852	85214	825 650	pomoc w postaci kolonii, biletów itp.
852	85219	1 447 626	praca socjalna nakierowana na dzieci
852	85295	4 792 919	dożywianie uczniów program wyrównywania szans edukacyjnych- darowizna (165 608 zł)
852	85220	242 311	poradnictwo dla rodzin
852	85206	818 160	asystenci rodzin *

*zadanie realizowane w ramach zadania Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

W 2015 roku nastąpił wzrost potrzeb w stosunku do 2014 roku w związku z częściowym dostosowaniem poziomu zatrudnienia asystentów rodzin do wymogów ustawowych. W przypadku pomocy w postaci wypoczynku letniego oraz zielonej szkoły potrzeby w rozdziale 85214 uległy zmniejszeniu, z uwagi na ich pokrywanie w ramach zadania Wsparcie rodziny i piecza zastępcza.

Zadania w ramach „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2015-2017” przyjętego uchwałą nr LVI/1312/14 Rady Miasta Katowice z dnia 29 października 2014 roku, realizowane będą w 2015 roku z bieżącej działalności w ramach własnych środków budżetowych oraz w ramach miejskich programów, w szczególności „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”, „Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” oraz „Miejskiego programu przeciwdziałania narkomanii”.